

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра педагогіки та психології

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
РУХЛИВІ ІГРИ – ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ СПРИТНОСТІ

ХОМА ДЖЕНІФЕР БЕЙЛІВНА

Студентка IV-го курсу

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 7 /27 жовтня 2020 року

Науковий керівник:

Кучай Тетяна Петрівна,
доктор педагогічних наук, доцент

Консультант:

Чегіль Аніко Миколаївна,
асистент

Завідувач кафедрою:

Біда Олена Анатоліївна,
доктор педагогічних наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «__» _____ 202_ року

Протокол № _____ / 2021

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра педагогіки та психології

Кваліфікаційна робота

РУХЛИВІ ІГРИ – ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ СПРИТНОСТІ

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконала: студентка IV-го курсу

Хома Дженіфер Бейлівна

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Науковий керівник: **Кучай Тетяна Петрівна,**
доктор педагогічних наук, доцент

Консультант: **Чегіль Аніко Миколаївна,**
асистент

Рецензент: **Біда Олена Анатоліївна,**
доктор педагогічних наук, професор

Берегове
2021

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

**MOZGÁSKÉSZSÉG FEJLESZTÉSE MOZGÁSOS JÁTÉKOK
ALKALMAZÁSAIVAL**

Szakedolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Homa Dzszenifer

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: 013 Tanító

Témavezető: **Kucsáj Tetjana,**

a pedagógia tudományok doktora, docens

Konzulens tanár: **Csehil Anikó,**

tanársegéd

Recenzens: **Bida Olena,**

a pedagógiai tudományok doktora, professzor

ЗМІСТ

ВСТУП	6
I. РУХЛИВІ НАВИЧКИ ТА ЗДІБНОСТІ	7
1.1 Концепція навиків руху	8
1.2 Формування та угруповання навиків руху	8
1.3 Відносини навиків руху з іншими здібностями	9
1.4 Розвиток навиків руху в початкових класах	11
II. РУХОВІ ІГРИ	14
2.1 Поділ та концепція рухливих ігор	15
2.2 Вплив рухливих ігор на особистість дітей	18
2.3 Рухливі ігри у фізичному вихованні	20
III. МАТЕРІАЛ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	24
3.1 Мета дослідження	24
3.2 Гіпотези	24
3.3 Місце проведення дослідження	25
3.4 Методи дослідження	26
3.5 Результати	26
3.6 Висновки дослідження	38
ВИСНОВОК	40
РЕЗЮМЕ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	42
ДОДАТКИ	45

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	6
I. KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	7
1.1. A mozgáskészség fogalma	8
1.2. A mozgáskészség kialakulása, csoportosítása	8
1.3. Mozgáskészség kapcsolata más képességekkel	9
1.4. Mozgáskészség fejlesztése kisiskoláskorban	11
II. A JÁTÉKOK SZEREPE ÉS JELENTŐSÉGE A MOZGÁSFEJLŐDÉS FÜGGVÉNYÉBEN	14
2.1 Mozgásos játékok fogalma, felosztása	15
2.2 A mozgásos játékok hatása a gyermekek személyiségére	18
2.3 Mozgásos játékok alkalmazása testnevelési órákon	20
III. A KUTATÁS ANYAGA ÉS MÓDSZEREI	24
3.1. A kutatás célja	24
3.2. Hipotézisek	24
3.3. A kutatás helyszíne	25
3.4. A vizsgálati minta bemutatása	26
3.5. Eredmények	26
3.6. Következtetések	38
ÖSSZEFOGLALÁS	40
REZÜME (UKRÁN NYELVEN)	41
FELHASZNÁLT IRODALOM	42
MELLÉKLET	45

Bevezetés

„Semmiiben sem nyilvánul meg olyan világosan az ember jelleme, mint a játékban”

- Lev Tolsztoj

Szakedolgozatom témája: Mozgáskészség fejlesztése mozgásos játékok alkalmazásával.

Azért választottam ezt a témát, mivel a mai modern, rohanó világunkban egyre kevesebb figyelmet fordítunk a mozgás, a játék fontosságára.

Témaválasztásomban a szakmai kíváncsiság, az ismeretszerzés vezérelt, illetve motivált a viszonylag terjedelmes irodalom, mellyel rendelkezik az alábbi téma.

Kutatásunk célja mindenekelőtt ismeretszerzés a 9-10 éves tanulók mozgáskultúrájáról, mozgásos játékokhoz való hozzáállásukról, illetve mozgásos tevékenységeik vizsgálata. Célul tűztem ki továbbá, hogy rávilágíthassak arra, hogy a szülők miként járulnak hozzá gyermekük mozgásos igényeinek kielégítéséhez. Ezekkel kapcsolatosan négy hipotézist sikerült felállítani.

A játékot tágabb értelemben a gyermek időtöltéseként, szórakozásaként gyakorolt szabad tevékenységeként tartják számon. Az örömszerzés mellett mégis játék által könnyebb lesz számára későbbiekben a szociális, kulturális beilleszkedés, úgy, hogy megismerje környezetét, megérti és gyakorolja a társadalmi együttélés szabályait.

Szakedolgozatom három fő fejezetből áll. Az első fejezetben a fogalmak tisztázása, a mozgáskészséggel kapcsolatos általános tudnivalók, illetve a mozgáskészség kapcsolatai más képességekkel állnak a középpontban, szakirodalmakra támaszkodva. Második fejezettel kerülünk közelebb a kutatásunk alapjait képező elmélethez. Itt olvashatunk a játékok, azon belül a mozgásos játékok típusairól, képességfejlesztő szerepéről, személyiségfejlesztő hatásáról, valamint alkalmazásának fontosságáról testnevelésórákon és a mindennapi életben. Harmadik fejezet pedig a kutatás anyaga és módszerei, eredményei.

Munkámban be szeretném mutatni, hogy mi a játék szerepe a gyermekek életében, illetve, hogy a pedagógusnak a játékok levezetésénél, tanításánál mit kell figyelembe vennie, hogy megfelelően biztosítsa a mozgásfejlődést a gyermekeknek játék során.

A dolgozat fejezeteiben neves szakírók munkáira támaszkodtam, például: Makszin Imre, Magyar György, Kovács Éva, Esztergályos Jenő, Nádasi Lajos, Maszler Irén.

I. KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

„Nagy Sándor meghatározásában a készség nem más, mint a tudatos tevékenység automatizált komponense. A szinte automatikussá vált komponensek teszik lehetővé, hogy a cselekvés, a tevékenység lényegére figyeljünk; hogy a figyelem áttevődhesen a tevékenység által elérni kívánt eredményekhez vezető fő folyamatokra és az eredmény kontrollálására” (Zakárné, 2003:6).

A didaktika meghatározása szerint a készség a tudatos tevékenység automatizált komponense. Guthrie megfogalmazásában a készség az a tanult képesség, amely előre meghatározott eredményt hoz maximális bizonyossággal, gyakran a minimális idő, energia vagy mindkettő felhasználásával.

A tanult mozgásokat a sporttudomány készségeknek nevezi. A készségek csak kis mértékben függenek öröklött tulajdonságoktól. Ezek olyan tanult mozgások, amelyek könnyen módosíthatók gyakorlással vagy tapasztalással.

A képességek, ugyanakkor genetikailag meghatározott, vagyis stabil jellemzők, amik gyakorlással vagy tapasztalással nem módosíthatók. Egy adott készség számos képességből tevődik össze, és ezek a képességek behatárolják a készség színvonalát, teljesítményét. Természetesen a készség és képesség minden esetben komplexen működnek, egymástól szinte elválaszthatatlanul a készségek a képességekbe ágyazottan működnek, a mozgásos cselekvésekben (Csányi, 2016).

A képességek olyan alapvető adottságok tehát, melyek elősegítik bizonyos készségek kifejlését. Minden készség szenzomotoros és kognitív motoros információkat is igénybe vesznek, ami szintén igazolja a készségek tanuláshoz való kötődését.

A szenzomotoros azt jelenti, hogy nem csak mozgatható mechanizmus működése révén alakul ki, hanem szükségesek az érzékszervek által nyert információk is.

A kognitív motoros pedig azt fejezi ki, hogy a készségek kialakulásához, az agykérgi működések meghatározó szerepére utalnak (Makszin, 2014).

A készség tanítható, tanulható, valamint módosítható, a képesség viszont fejleszthető. A képesség alakulása hosszabb időt igénybe vevő folyamat, de ha kifejlődik, tartósan megmarad. A jártasság és készség kialakulása viszont rövidebb időt ölel fel, és ha nem használják, akkor viszonylag hamar elhalványul (Zakárné, 2003).

Megkülönböztetünk alap- és sportkészségeket. Alapkészségek: járás, futás, mászás, hordás, szökdelés, ugrás, dobás, úszás. Sportkészségek: az alapkészségekre épülve gyakorlással, tanulással alakíthatóak ki (Makszin, 2014).

1.1 A mozgáskészség fogalma

Kunos Andrásné megfogalmazásában mozgáskészségről akkor beszélünk, ha bizonyos cselekvést helyesen, gyorsan és könnyen (gazdaságosan) tudunk végrehajtani – magas szintű kvalitatív (minőségi) és kvantitatív (mennyiségi) eredményességgel (Kunos, 1992).

Mozgáskészségen tehát automatizálódott mozgástechnikát, a mozgás beidegződött végrehajtási módját értjük. A mozgáskészség, mint a tanulás, a gyakorlás eredménye, szellemi, fizikai tevékenységet és aktivitást egyaránt tartalmaz. A korai gyerekkortól fejleszthető tulajdonság, főleg az emberi mozgás alapformáiban (Császári, 1987).

"A mozgáskészség minősége – és ezzel összefüggésben a tartás – kétségtelenül bizonyos mértékig veleszületett adottság. A gyermekek egy része természetes kecsességgel, bájjal mozog, mások ügyetlenek. A hajlamot, a tehetséget adottnak kell elfogadni, azonban lehetőség van a fejlesztésre, ami szoros kölcsönhatásban van a környezet ingerkínálatával. Éppen ezért a mozgásra ösztönző tárgyak (pl. játékszerek, ritmikus hangszerek) tanítják, edzik, fejlesztik a gyermek teljesítményét" (Tóth etc., 1996:10).

1.2 A mozgáskészség kialakulása, csoportosítása

A mozgáskészség folyamatának kialakulását több fiziológus, illetve testnevelés-elméleti szakember vizsgálta, melyből valamennyien közös állásponton vannak abban, hogy a mozgáskészség egy sajátos fiziológiai mechanizmuson keresztül alakul ki. A mozgáskészség a:

- generalizáció

- koncentráció - és stabilizáció szakaszán keresztül

alakul ki.

A generalizációs szakasz a mozgásra vonatkozó ismeretek felfogásától, megértésétől az első sikeres végrehajtásig tart. Ebben a szakaszban a pedagógus feladata a pontos, hibátlan ismeretközlés, gyakoroltatás, a gyermekek mozgásának folyamatos ellenőrzése, buzdítás, dicséret stb.

A koncentrációs szakasz az első sikeres végrehajtástól a mozgásjártasság kialakulásáig tart. A mozgásjártasság a mozgás ismeretének az a szakasza, amikor a végrehajtás pontos az azonos körülmények között. Ebben a szakaszban a pedagógus feladatai közé tartozik: a folyamatos ellenőrzés, hibajavítás, gyakoroltatás azonos körülmények között, szóbeli dicséret, illetve a buzdítás.

Az utolsó, stabilizációs szakasz a mozgásjártasság kialakulásától a mozgáskészség kialakulásáig tart. Ebben a szakaszban is fontos a pedagógus részéről: a hibajavítás, ellenőrzés, a

kialakult mozgáskészség megőrzésére való törekvés, melyet a folyamatos ismétléssel érhet el, illetve a dicséret, buzdítás (Kunos, 1992).

Mozgáskészség kialakulásának fázisai:

- az ismeretátadás és feldolgozás szakaszában a durva koordináció fázisa;
- az alkalmazás szakaszában a finom koordináció kialakulása és megszilárdítása (Cziberéné, 2013).

A mozgáskészségeket többféleképpen osztályozhatjuk: ha a külső környezeti tényezők befolyásának mértékét vizsgáljuk, akkor zárt és nyílt jellegű mozgáskészségekről beszélhetünk. Környezeti tényezők alatt a társakat, az ellenfelet, különböző sporteszközöket (például: labda, súlygolyó, kard stb.) értjük. Azokban a sportágakban, ahol a mozgáskészségek jellege zárt, a környezeti tényezők állandóak (Pucsok, 2009).

A mozgáskészségek végrehajtásának jellege és időtartama szerint:

- Az egyenként, vagy külön végrehajtott mozgáskészségek csoportjában a mozgások végrehajtása gyors, az időtartamuk pedig rövid. A kezdetük és a befejezésük jól érzékelhető, meghatározható, ilyenek például a dobások.
- A folyamatosan végrehajtott mozgáskészségek csoportjában a mozgások

végrehajtási ideje gyakorlatilag kötetlen, az adott sportág szabályai szerint pedig limitált. A tevékenység ciklikus, tehát jellegéből adódóan, ugyanazon mozgáskészség folyamatos ismétlése történik.

- A sorozatban végrehajtott mozgáskészségek az egyenként, illetve a folyamatosan végrehajtott mozgáskészségek között helyezkednek el. Jellemzőjük, hogy számos mozgáskészség összekapcsolódása révén keletkeznek, és folyamatoságot mutatnak (Cziberéné, 2013).

1.3 A mozgáskészség kapcsolata más képességekkel

A tudatos mozgásfejlesztés nem nélkülözheti a mozgásos cselekvések megtanulásához és sikeres alkalmazásukhoz szükséges képességek ismeretét. E képességek a személyiség sajátos komponensei, vagyis a szomatikus és pszichés, melyek együttes felhasználása kell a sikeres fejlesztéshez (Király-Szakály, 2011).

„A koordináció szervezésében együttesen szerepe van a központi idegrendszernek (a koponyaüregben és a gerinccsatornán belüli struktúrák) az agykérgi részeknek, az agytörzsnek, és a kisagynak. A kérgi részek megtervezik, szervezik a mozgást, az agytörzs szabályozza az

izomtónust, testtartást. A kisagy pedig összehasonlítja a központ felőli parancsokat a periféria felől érkező információkkal és ezeknek megfelelően módosítja, javítja a testtartást, ill. mozdulatot” (Uvacsek, 2009. 425.).

A test teljesítőképességének összetevői:

- a motoros képességek, ezen belül kondicionális, koordinációs képességek, mozgékonyág); mozgáskészségek (alapvető sportkészségek)
- kölcsönhatások a motoros képességek között, a mozgáskészségek között
- kölcsönhatások a motoros képességek és mozgáskészségek között

A mozgáskészség egymással szoros kölcsönhatásban fejlődik a koordinációs és kondicionális képességekkel. Ennek a kölcsönhatásnak megfelelően kell kidolgozni a fejlesztési programokat alsó tagozatban. Így, ha a képesség- és készségfejlesztés összhangját megteremtjük, akkor van esély arra, hogy ez által a gyermekek gyorsabban és eredményesebben haladjanak a tantervi anyag elsajátításában, majd az alkotó alkalmazásban is.

A koordinációs képességek sokoldalú mozgásképzés, mozgástanulás alkalmazása révén fejlődik, míg a készségfejlesztés sokkal körülírta, valamint kötöttebb. A köztük lévő kölcsönhatás azonban nyilvánvaló (Császári, 1987).

„A személyiségfejlesztés optimalizálása érdekében a motorikus képességek fejlesztését, valamint a mozgástanulást (mozgáskészség fejlesztést) egymással összefüggő folyamatnak kell tekintenünk, önálló feladatot csak didaktikailag jelentenek.” (Király-Szakály, 2011)

A motorikus képességek fejlesztésében a feladatot a szív, a tüdő, a vérkeringés kapacitás, az izomkeresztmetszet, izomnyúlékonyság, ízületi meghatározások növelése, megtartása, az egyensúlyérzékelés, a látás, hallás, tapintás érzékelés fejlesztése jelenti. Ezzel tehát a szervek, szervrendszerek működési állapotát javíthatjuk.

A közvetlen hatások tehát ez által szoros összefüggésben állnak a személyiségfejlesztéssel, melyhez különböző életkorokban a testnevelés más-más hangsúllyal bár, de az életben mindvégig szorosan kapcsolódnak (Magyar, 1997:20).

A motorikus fejlődés nevezhető az ember kondicionális, koordinációs képességeinek, mozgásformáinak, illetve mozgáskészségeinek fejlődése születéstől a halálig.

Összegzésül tehát a mozgásfejlődés átfogja az ember sokféle mozgásformáinak, illetve mozgáskészségeinek ilyen – járás, futás, ugrás, dobás, elkapás- egyéni fejlődését, a kondicionális és koordinációs képességek kialakulását és fejlődését (Pandurics, 2001).

A testi fejlettség területén elérni kívánt eredmények közül a legfontosabbak a következők:

- a növekedés, a súlygyarapodás meg kell, hogy feleljen a gyermek életkorának, illetve egyéni alkatának

- szervezete legyen egészséges
- mozgása célszerű, viszonylag összerendezett
- érzékszervi fejlettsége képessé kell, tegye a differenciált érzékelésre, észlelésre

Mindezekből jól érzékelhetjük azt, hogy a gyermek fejlődésének előfeltételei közé tartozik a megfelelő mozgás-ösztönzést biztosító környezet (Dobay, 2016).

A gyermekek mozgásának, cselekvőképességének fejlődésében az úgynevezett nagymozgások elért szintjének megerősödése a fejlődés fokozatos folytatódását eredményez. Növekedés során a test arányosságának javulása, illetve a sok mozgásgyakorlás együtt egyre kecsesebbé váló testmozgást eredményez. A jó motorikus fejlesztéshez mindenekelőtt fontos, hogy ismerjük az egymást követő időszakok mozgásanyagát és fel kell ismernünk a gyermekek mozgáskészségeinek és motorikus képességeinek fejlettségi szintjét (Salamon, 1993).

1.4 Mozgáskészség fejlesztése kisiskoláskorban

A mozgáskészségek fejlődése folyamatos kapcsolatban van a különböző ismeretek, a motorikus képességek és a magatartásformák elsajátításával, valamint a gyermek személyisége egészével. A testnevelés egy oktatási folyamat, mely egyben pedagógiai-pszichológiai folyamat is, így a benne lévő megfelelő motiváltság és tudatosítás mellett fejleszti a készségeket.

Alsó tagozatban testnevelés során a mozgásos teljesítmény játékokban tükröződik legfőképpen, bennük ellenőrizhetőek a már addig kialakult készségek is. Játék során, nyomon követhető az ismeret és a cselekvés egysége (Magyar, 2002).

„A különböző játékok elősegítik a szervek működését, az anyagcserét. A szervezet teherbíró képessége, edzettsége növekszik. A tanulók ellenállóbbakká válnak a betegségekkel szemben, mert a szabad levegőn, a természetben végzett játék minden évszakban hasznos az egészségre. A tanulók mozgáskultúráját, összerendezett mozgását fejlesztik. A rendszeres játék rendszeres sporttevékenységre szoktat” (Sárvári, 2001:14).

Mozgáskészségen belül az alapkészségek az egészséges embernek csak azokat a mindennapi, átlagos (alapvető) tevékenységeivel kapcsolatos mozgásokat tartalmazzák, melyek az elemi szükségleteik kielégítéséhez, tehát testi funkcióknak működtetéséhez (járás, futás, dobás, ugrás, mászás, stb), illetve a társadalmi létéhez (játék, munka) a legfontosabbak. Ezekhez napjainkban is az oktatásnak is alkalmazkodnia kell. Példának okáért megemlíthető a kerékpározás, mely a lovaglásnál sokkal elemibb szükségletünké vált (Magyar, 1997).

Idővel a civilizáció eredményeinek köszönhetően egyre kevesebb figyelmet fordítanak az emberek a mozgás fontosságára, különösen gyermekkorban. Ezért a pedagógusnak fontos

feladata, hogy nagy figyelmet fordítson ez eredmény kiküszöbölésére különféle szakmai módszerekkel (O.M. Ващенко, 2003).

Alsó tagozatban, különösképpen az 1-2.osztályban a tanulók mozgástulajdonságai, fizikai állóképességük nagyon eltérőek, akár egy év eltérés is lehet a naptári és a biológiai életkor között. Így a mozgáskészség fejlesztés és a testnevelés nagyon fontos. Céljai közé tartozik:

- az egészség biztosítása, illetve megőrzése
- testtartási hibák megelőzése
- a tanulók erkölcsi, akarati tulajdonságainak formálása
- mozgásműveltség formálása, fejlesztése testgyakorlatokkal és játékokkal
- a testnevelési órák öröm és siker forrása legyen a gyermek számára stb. (Horváth, 2001).

A testnevelési játékok játszásánál gyakran előfordul, hogy a gyerekeknek szóbeli utasítás alapján kell bizonyos mozgásformákat elvégezni, mint például felszólításra megkerülni tárgyakat, társaikat. A legegyszerűbb futójátékokban is, mint a “tűz,víz,repülő”, “baglyocskák”, “szoborjáték”, ahol csak az úgynevezett természetes mozgások szerepelnek, kudarcként élheti meg a gyermek, ha a szóbeli utasításokat nem tudja helyesen értelmezni, ezáltal végrehajtani sem. Ezáltal az itt jelentkező hiányosságok hatnak a bonyolultabb feladatjátékokra, sőt később a sportjátékok oktatásának is meglehetősen nagy akadályai lehetnek. A 6-10 éves gyerekek esetében nem ritka az irányok megkülönböztetése, tehát a “jobb” és “bal” ismerete még nem alakult ki, vagy legalábbis a cselekvésekben nem képesek ezeket megfelelően, automatikusan alkalmazni. Mind a futó-, mind a fogójátékoknál az eredményesség feltételei közé tartozik, hogy a gyerekek ismerjék a térbeli irányokat és ennek megfelelően mozogjanak és végezzék a rájuk bízott feladatokat. (Fodorné, 1992)

A fejlesztés során kiemelt szempont a gyermekek természetes mozgásigénye, ennek kielégítésére irányuló oktatói tevékenység során számos lehetőség adódik a képességek célirányos fejlesztésére. A gyermekek öröklött és szerzett tulajdonságai, biológiai fejlettsége, különböző terhelhetősége (edzettség) és képességeik fejlettségi szintje egyéneenként változó, ezért nélkülözhetetlen a differenciálásnak, mint pedagógiai módszernek az alkalmazása. A fejlesztésben az ismeretek legalapvetőbb forrásai közé tartozik a tapasztalatszerzés, a mozgásos feladatok szemlélése, emellett ismeretek forrásaként szolgálnak a képzési folyamatban a gyermek mindenkori mozgástapasztalatai is. A gyermek aktivitása a tevékenységben fejlődik leginkább és a próbálkozások, az ismétlések folyamatában alakul. A feladathelyzet kijelölése, majd a gyermeki kreativitásra (célszerű feladatmegoldás) alapozó végrehajtás is hatásos eszköz lehet. A megszerzett képességek megszilárdításának egyik hatékony formája különböző játékok

alkalmazása a képzés során. A játék a testi fejlődés, a motorikus képességek, a mozgáskészségek kialakításának és fejlesztésének rendkívül hatékony eszköze.

A játékban a gyermeknek lehetősége van képességei és készségei kipróbálására, közben e tulajdonságai is fejlődnek. A képességfejlesztés során a hangsúlyt a koordinációs képességek alapozására, kialakítására kell helyezni. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a kondicionális képességek fejlesztésének háttérbe kellene szorulnia. Például az állóképesség fejlesztés is csak akkor hatékony, ha jó a gyermek „technikája” (gazdaságos mozgásvégrehajtás) (Király-Szakály, 2011).

„A mozgásanyag elsajátításának folyamatában be kell tartani a követelmények egymásra épülését, a fokozatosság és a rendszeresség elvét. Ennek elmulasztása fokozza az izomzat görcsösségét. A begyakorolatlan és előkészítetlen mozgás- és eszközkombináció a gyermekből kudarcélményt válthat ki. A felnőtt partnernek rendelkeznie kell a beleélés képességével. Fontos az érzelmi és a hangulati azonosulás” (Dobay, 2016:29).

II. A JÁTÉKOK SZEREPE ÉS JELENTŐSÉGE A MOZGÁSFEJLŐDÉS

FÜGGVÉNYÉBEN

A játék minden ember elemi igénye, a csecsemő, a kisgyermek első tanulási módja, ugyanis játékkal tapasztalja meg az őt körülvevő világot. A játék továbbá a realitás újraálmodása, elemelkedés a valóságtól. A játék egyszerre önfeledt és tudatos. Önfeledt azért, mert az érzelmekre hat, szenvedélyeket korbácsol, kimozdít a megszokott kerékvágásból. Tudatos azért, mert szabályok nélkül nem létezhet játék. A játék az önmegmutatás, a másokra figyelés, a humor, az én-kiteljesítés termékeny, sokszínű terepe. A játék a tanulás sajátos, motiváló módja. Az önmagunkról való tanulás sokféle módon történhet: megtapasztalom, kipróbálok, megértem. Továbbá küzdök, hogy még jobb legyek, vagy azért küzdök, hogy a társam lehessen a jobb. A játék egyszerre mozgatja meg a jobb és a bal agyféltekét. A játékosképesség tehát minden ember számára hatalom, erő és fejlődési lehetőség. A játéknak a pedagógiában betöltött szerepe meglehetősen jelentős és fontos, hiszen többek között oktat és képességeket fejleszt (pl. oktató- és sportjáték), nevel (pl. drámajáték), pihentet, felüdít, szórakoztat (pl. mozgásos játék, táblás játék) (Torgyik, 2015).

Mozgásos játékok szemszögéből megkülönböztetünk:

- Funkciós játékok
- Szimbolikus játékok
- Szerepjátékok
- Szabályjátékok
- Feladatjátékok
- Teljesítményjátékok (Magyar, 1997).

Nemcsak a tevékenységet értünk alatta, de a magyar nyelvben játék szóval jelöljük az eszközt is, amivel magát a játéktevékenységet végezzük. A nagyobb sporteseményeket is, mint például Olimpia játékok is ezzel a szóval jelöljük. A tudományágak területén is találkozhatunk játék elnevezéssel: játépszichológia, játékpedagógia. Jelen van továbbá a pszichodiagnosztikában a diagnózis felállításakor, és alkalmazzuk a gyógyításban – mint játékterápia. A játék megnevezés a testnevelés és sport területén is teret nyert: iskolai, testnevelési játékok, futó-, fogójátékok, küzdőjátékok és a sportjátékok.

A testnevelés szempontjából lényeges mozgásos játékok felosztás a következő:

- Népi játékok: énekes-táncos, dramatikus, társas, mozgásos, sportszerű, egységes szabályú;

- Iskolai játékok: futójátékok, fogójátékok, sorversenyek, váltóversenyek, labdás játékok, küzdő játékok, tantermi játékok;

- Sportjátékok: kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda;

- Alkotó játékok, szerepjátékok; konstruáló; dramatizáló” (Bíró etc. 2015:6-7).

A játék testnevelési-mozgásos és „sportjátékokra” tagolható. Az 1-4. osztályban a testnevelési játékot tanítjuk a gyermekek számára. Ezek a játékok olyan mozgásanyagra épülnek, melyeket az órán a dobások, futások, ugrások stb. során mozgáselemeiben már átéltek, illetve elsajátítottak. Tehát a játék lehetőséget nyújt a gyermeknek a tanult mozgások tökéletesítésére, valamint új feltételek közötti alkalmazására (Horváth, 2001).

A gyermekben állandóan él a játék ösztöne, és abban az esetben, ha nincs mit játszania, vagy el van zárva a játékoktól, akkor a gyermek csinál vagy talál magának játékot. A gyermek számára a játék örömforrásai rendkívül sokfélék: a versengés, győzelem, a mozgás, a veszélytelen veszély izgalma – mind-mind a játék örömforrásai. Esztergályos Jenő szerint a gyermek jobban kedveli 8-9 éves korban az egyéni játékokat. Ez pedig 9 éves kor körül vagy után kezd el megváltozni és átadja helyét azoknak a játékoknak, melyekre a kollektív tevékenység jellemző (Esztergályos, 1992).

Mozgásos játék kiválasztása során kiemelten fontos, és érdemes megemlíteni a gyermekek egyéni felkészítését, mivel még az azonos korú gyermekek is különböznek egymástól: a képességek fejlettségében, temperamentumukban, a motoros képességeik fejlettségében, gyorsaságban, észlelésben, érdeklődésben stb. Mindezeket a sajátosságokat fontos figyelembe venni a mozgásos játékok kiválasztása során.

A 6-7 évesek mozgásos játékaik az erő és az ügyesség mellett megkövetelik az akaratot, kitartást, koncentrációt és a cselekvési gyorsaságot is. Teljes mértékben megfelel számukra mozgásos játék tevékenysége, melynek eredménye a kialakított csapat tagjainak összehangolt tevékenységének köszönhető, mint például a stafétajáték, ahol csapatok versenyeznek egymás ellen, általában 5-6 fő. Az olyan képességek megszerzése céljából, amelyek fontos szerepet kapnak a sportjátékban, a gyermekeket más játékon, tevékenységeken keresztül kisebb csoportokban hatékonyan elő lehet készíteni (Lepes etc., 2013).

2.1 Mozgásos játék fogalma, felosztása

A mozgásos játékok, mint gyűjtőfogalom olyan játékokat jelöl, melyekben legmeghatározóbb szerepe a mozgásnak van. Általa összetett mozgáskészségek begyakorlására nyílik lehetőség, valamint segítségével fejlődik a mozgáskoordináció. A mozgásos játékok szolgálják a testnevelés céljait, feladatait, így azoknak mindenképp meg kell felelniük.

A testnevelési játékok 3 csoportra oszthatók:

1. A **gyermekjátékok** önálló formában a fejlődés különböző szakaszaiban jelennek meg.
2. A **népi játékok** hagyományokon alapulnak, kulturális értékeket hordoznak.
3. A **tornajátékok** elsősorban képességfejlesztő jelleggel, változatos formában kidolgozott játékok (Magyar, 1997).

„A mozgásos játékok azáltal, hogy az ember természetes mozgásait tartalmazzák (futás, ugrás, gurítás, dobás, kúszás, mászás, függés, egyensúlyozás, stb.) lehetőséget biztosítanak:

- a mozgáscselekvések elsajátítására, alkalmazására, készséggé alakítására,
- az alapvető testi képességek (koordinációs képesség, gyorsaság, állóképesség, erő) fejlesztésére,
- a mozgás és keringési szervek fejlődésére” (Kovács, 2007:16).

A kisiskoláskort igazi öröm, vidámság jellemzi, éppen ezért ezt az időszakot nevezik általában az „igazi” gyerekkornak. Ebben az időszakban az osztályok igazi közösséggé alakulnak, illetve az „én” helyett a „mi” előtérbe helyeződik. Így játékaikra is inkább a kollektív tevékenység jellemző.

Kisiskolás korban az 1-2. osztályosok a változatos játékokat kedvelik, viszont inkább azokat, amelyek egyszerűbb mozgásokat igényelnek. Rendkívül fontos, hogy egy-egy résztevékenység ne öleljen fel túl sok időt, például a fogó vagy az üldözött szerepének esetében (Arday, 1999).

A gyermek viselkedése a játékban meghatározott szabálynak vannak alárendelve, melyben, a játékban való szabályok a szerepből fakadnak, melyet a gyermek magára is vállal, és azt a cselekvéssort veszi figyelembe, mely társadalmilag elfogadott.

A hat-tízévesek szerepjátéka egyre romantikusabb elemeket ölt magára, a nemek közötti kapcsolatok, illetve a nemek sajátosságai egyre jobban körvonalazódnak és nagyobb hangsúlyt kapnak a gyermekek játékában (Maszler, 2002).

A gyermek képzelete tehát csapongó, ami azt jelenti, hogy elképzeléseik nagyban elrugaszkozhatnak a valóságtól. Iskolában kiemelt feladat ezt a csapongó képzeletet fegyelmezettebbé tenni. A szerepjátékok viszont eszközül szolgálhatnak arra, hogy a gyermek néha mégis kiélje képzeletvilágát. Alapvető változás a gyermek életében általában a 9. életévre

tehető. Egyre kevésbé szakadnak el a valóságtól egészséges kritikával, a lényeges mozzanatok helyes felismerésével, illetve helyes megítélésével. A szerepjátékok ekkor elveszítik az addig meglévő varázsukat. Fontos tudni, hogy a játék még így is nagyon fontos szerepet tölt be az életükben, továbbra is érdekelheti őket, de az egyes szerepekből az arra vonatkozó szabály lesz fontos számukra (Esztergályos, 1992).

Az iskolai és óvodai testnevelésben igen fontos szerepet töltenek be, mivel általában a nagy izommozgással járó cselekvések ebben a játéktípusban jelennek meg először. Szerepjátékokban a játék cselekvési köre kibővül, nagyobb lesz a mozgásos elemek aránya is. A játékban való mozgásműveletek végrehajtása rendkívüli sikert jelent a gyermek számára (Magyar, 1997).

Maszler szerint a legértékesebb játékfajta, mivel itt fejlődik leginkább a gyermek képzelete, értelmi erői, problémamegoldó képességei és fejlődik a társas kapcsolatuk is, könnyebb lesz számukra a beilleszkedés idegen helyen, idegen környezetben. Általa megtanulja az alá-fölérendeltségi viszonyokat, edzi az akaratát és kihat érzelmi értékeinek, érzelmi életének alakulására is (Maszler, 2002).

„Az ilyen típusú játékok újabb fejlődési fokot jelentenek, a 6-7 éves gyermekek tevékenységét jellemzik. Azok a játékok tartoznak ebbe a csoportba, amelyek előre meghatározott, pontos szabályok szerint folynak. Tartalmuk szerint lehetnek mozgásfejlesztő (bújócska, fogócska, labdajátékok, akadálypálya stb.) és értelmi képességeket fejlesztő (kártyajátékok, társasjátékok, sakk stb.) játékok.

A szabályjátékokban a gyermekek igénylik a szabályokat, sok esetben ők maguk hozzák létre azokat, vagy részt vesznek megalkotásukban” (Lepes-Halasi, 2013:23-24).

Az értelmi képességet fejlesztő játékok közé tartoznak a különböző társasjátékok, táblásjátékok, kirakójátékok, kártyajátékok, nyelvi-, logikai-, gondolkodtató játékok, stb. Az értelemfejlesztő játékok elsősorban az érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet segítik, valamint a gondolkodás fejlesztését, illetve gyarapítják az ismereteket.

Mozgásos szabályjátékok a testnevelési játékok, a dalos és mondókás népi játékok stb. Tehát azok a játékok, amelyek során a gyermekek természetes mozgásokat végeznek (futások, ugrások, dobások, kúszások, mászások, csúszások és ezek variációi) és amelyek során szabályok betartásával készítjük a gyerekeket aktív mozgásra.

A szabályjátékok különös pedagógiai jelentősége abban rejlik, hogy a gyermekek számára megalapozza a mindenkori alkalmazkodás képességét, illetve a pozitív viszonyulás elsajátítását. Továbbá a felnőttkori törvénytisztelet és a deviancia, vagyis a szabálytól való eltérés, normáktól való eltérés okai is visszavezethetők erre a játéklejlesztési szakaszra. Viszont túlságosan egysíkú és egyhangú lenne a játék képe, ha a gyermekek mindenben teljesen egyetértenének, és az addig megalkotott szabályokon nem változtatnának.

Ide sorolható továbbá, hogy a sikeres vagy sikertelen végrehajtásoknak meglegyen az érdem szerinti következménye, tehát bármilyen jelentéktelennek tűnik is, de jelképeznie kell, hogy a pozitív cselekvésnek jutalma van, a negatívnak „büntetése”. Ez az úgynevezett „törvény” a gyermekek által is teljesen elfogadott (Nádasi, 2001).

Tehát a szabályjáték tartalmában a rögzített elem nem a játékszituáció, hanem a feladat és a szabály. Ez pedig azt jelenti, hogy a feladatban meghatározott feltételek között kell elérni a meghatározott célt.

A játékfeladat kiemelése azt foglalja magába, hogy a játékfolyamat értelme is a feladat megvalósításának van alárendelve, így a játékfolyamatot pedig a feladat közvetíti a gyermek számára. A szabályjátékban jelentkezik egy teljesen új elem, az önértékelés mozzanata, mely a feladat megoldásával kapcsolatban jelentkezik. Ez azt jelenti, hogy a gyermek saját maga értékelheti saját végrehajtott cselekedeteit (Pásztory-Rákos, 1998).

2.2 A mozgásos játékok hatása a gyermekek személyiségére

„A tanulás a személyiség fejlődésének lényeges feltétele. Az egyén új magatartásformákat alakít ki, a képesség, a teljesítmény új formáit sajátítja el, miközben egyre nagyobb szerepet kap nála a megismerés” (Magyar, 2002:99).

A játék, jelen esetben a testnevelési játék tudatos alkalmazása nem csak a gyermekek testi képességeiknek fejlesztésére irányul, hanem magába foglalja a tanulók személyiségének szellemi, pszichikai fejlődését, erkölcsi magatartását és esztétikai érzékének, ízlésének fejlesztését, kialakítását is (Lepes-Halasi, 2013).

A személyiségfejlesztés meglehetősen összetett, bonyolult folyamat, mely tudatos ráhatást és aktív tevékenységet igényel és követel meg a gyermek és a fejlesztő tanár, pedagógus, szakember interakciójában. A gyermek aktuális pszichikai– fizikai állapotától függ a kiváltott hatás, melyet továbbá még számos tényező együtthatása alakít ki. Ha a gyermek mozgásfejlődését a személyiségtől független vagy másodlagos tényezőnek tekintjük, akkor előfordulhat, hogy a gyermekek első 6–8 évének lehetőségeit nem használjuk ki ezen a téren, később azt tapasztalhatjuk, hogy nemcsak motorikus, hanem gondolkodási, viselkedési problémák is jelentkezhetnek, melyek kellő odafigyeléssel és fejlesztéssel megelőzhetőek lettek volna. (Király-Szakály, 2011)

A gyermek mindig egész személyiségével reagál az őt ért ingerekre: tartásával, mozgásával, illetve a pszichés reakcióival is. Ezt úgy is érthetjük, hogy a gyermek a testén keresztül fejezi ki magát. A fizikális tartáskárosodások, valamint a pszichés magatartásformák, ezáltal szorosan összefüggnek, tehát a gyermek mozgásszervi állapota semmiképpen nem választható el a

személyiségének komplex vizsgálatától, mindezekhez pedig szükséges a pedagógus szaktudása, valamint hogy ezeket a jelzéseket képes legyen felismerni (Tóth etc., 1996).

A mozgásos játékok tehát a gyermekek nevelésében valamint személyiségük alakításában is lényeges szerepet töltenek be. Ez a körülmény magyarázza azt, hogy a mozgásos játékok rendszerezésében elsősorban pedagógiai, vagyis nevelési és didaktikai szempontok érvényesülnek (Kovács, 2007).

A gyermekek személyisége mindig cselekvésben, tevékenységben formálódik, illetve fejlődik. A környezeti hatások eredményeként, legyen az tágabb vagy szűkebb környezete, cselekedeteiben, megnyilvánulásaiban, magatartásformák, viselkedési normák kapcsolhatók, ami a személyiség szerzett tulajdonságai közé sorolandó. Az iskolai testnevelés egyik alapvető és egyik legfontosabb célja közé tartozik a mindenkori társadalom igényeinek megfelelően a pozitív akarati-erkölcsi tulajdonságok kialakítása, valamint a gyermek negatív személyiségjegyeinek visszaszorítása (Domokos, 2013).

A mozgással járó játékokkal kialakul a szimpátia, a szolidaritás, fejlődik a türelem, a társán való segítség igénye, ha esetleg az ügyetlen vagy bizonytalan lenne. Játékban ellenőrzi önmagát is a gyermek az által, hogy mire képes, mit tud elvégezni az osztálya többi tagjához viszonyítva, ezáltal pedig valós képet kaphat önmagáról, így ennek köszönhetően fejleszti saját önbizalmát és a képességeibe vetett hitét. Ösztönösen fejezik ki érzéseiket, örül, ha sikert ér el; aggódik, ha téved; szurkol társainak, önmagának; illetve mérges önmagára és társaira, ha hiba merülhet fel (Lepes-Halasi, 2013).

A feladatjátékok, mint például fogójátékok, labdajátékok végrehajtása során a cél elérésének mindig több lehetősége van, így gyakran segíthetjük őket, igyekezzünk rávezetni őket, hogy a legegyszerűbb megoldást kínáljuk számukra. Előfordulhat, hogy a kidobós játékok játszásakor olyan "célpontot" választanak először maguknak, amelyre nincs nagy esélyük, hogy eltalálják, pl. a legtávolabbi osztálytársukat szeretnék eltalálni a labdával. Ilyenkor kell felhívni a figyelmüket a hozzá közelebb álló osztálytársra, egyrészt, hogy a sikert biztosítsuk számukra, másrészt, hogy segítsük a sikeresebb mérlegelésben, döntésben. Hiszen az ilyen választások sikeressége nagymértékben befolyásolja, hogy a későbbiekben a gyermek milyen feladat elvégzésére tartja alkalmasnak. Ezzel, tehát nemcsak a kudarcot kereső magatartást szüntethetjük meg, hanem nagymértékben segíthetjük a helyes önértékelés kialakulását is. Természetesen, ha megfelelően kialakult a dobótechnikával rendelkeznek, a nehezebb, bonyolultabb feladatot is bátran vállalhatják (Földesi, 1992).

„Az érzelmek szabályozója az akaraterő. A gyerekek a kitűzött cél, az előttük álló feladatok eredményes megvalósítására törekszenek és ez csakis saját akaratuk mozgósítása révén lehetséges. Miután a játék folyamatában minden egyes egyén önállóan cselekszik, az akarati

elhatározás önállóságot igényel, és ez, tudatos aktivitással kapcsolódik össze. Egy játéksituáción belül, ahhoz hogy egy gyerek eldöntse a megoldás módját, értelmi latolgatás, míg a megvalósításhoz akaraterő, tudatos aktivitás, és érzelmi töltés szükséges” (Kovács, 2007:18).

A kisiskolás gyermekek főleg a 3. osztálytól alkalmassá válnak a rohamosan fejlődő értelmi képességeik, az egyre több ismeret és mozgástapasztalataik által a bonyolultabb játékok végrehajtására. Ezáltal már több szerep is adódhat a játékban, valamint ezek a bizonyos szerepek már nagyobb fizikai igénybevételt is jelenthetnek. Kisebbségi korosztállyal ellentétben a kevesebb és rövidebb ideig tartó pihenők is elegendőek. Megfigyelhető, hogy az akarati erőfeszítések 1-2. osztályokban egyéni, de főleg 3-4. osztályban már egyre inkább a kollektív célok felé húzódnak. A motorikus képességek fő csoportját képező koordinációs képességek kifejlődésének érzékeny időszaka a 6-12 éves korra tehető, illetve ezek idegrendszeri meghatározottságúak (Esztergályos, 1992).

2.3 Mozgásos játékok alkalmazása testnevelési órákon

„Testi nevelésen a testi fejlődés elősegítésére irányuló pedagógiai tevékenységek összességét értik.” (Zrinszky, 2002:221)

Az egészséges, mozgásban gazdag életmód biztosításának egyik legfontosabb színtere az iskola, megalapozója az iskolai testnevelés, irányítója pedig a testnevelő tanár” (Istvánfi, 2005).

„A testi nevelés az egészséges nevelési folyamat egy sajátos része, amely a többi nevelési területtel egységet alkot, de külön műveltség tartalommal (ismeretanyag), cél- és feladatrendszerrel, eszközökkel és követelményrendszerrel rendelkezik” (Prisztóka, 1998:39).

„A testi nevelés, a szélesebb értelmű személyiségfejlesztés részeként, a nevelés feladatrendszerén belül, a fizikumra (testre) kihangsúlyozott hatásrendszert jelenti.” Rendszeres, céltudatos, tervszerű nevelő célú hatásrendszer, amelynek szerves része és intézményesített változata az iskolai testnevelés (Biróné, 2004:33).

A testnevelés az egyetlen olyan tantárgy, amely közvetlenül elősegíti a tanulók egészséges testi fejlődését, fizikai képességeinek megtartását és fejlesztését. Szintén a testnevelés sajátossága, hogy nem az iskolapadban ülve, hanem aktív részvétellel, mozgás közben valósul meg az oktatás folyamata. A mozgástanuláson keresztül a fizikai és pszichikai tulajdonságok együttesen fejlődnek, szemben az elméleti tárgyak oktatási menetével. A mozgások elsajátítása és gyakorlása révén az elméleti ismeretek mellett bővül és fejlődik a tanulók mozgáskultúrája, javulnak motoros képességei.

Kisiskolába lépő gyermekek egymástól egyénileg eltérő szinten lévő készségekkel és képességekkel rendelkeznek. A mozgásos játékok intenzitása is különböző, de azáltal, hogy az

egész szervezetre általános és energikus hatást fejtenek ki, nagymértékben segítik a harmonikus fejlődést, fokozzák a gyermekek teljesítőképességét. Az alsó tagozat mozgásos játékaik nélkülözhetetlen feltételei közé tartozik a testi képességek megfelelő színvonala, ami egyben az alkalmazásuk egyik eredménye is (Kovács,2007).

A testnevelés viszont olyan nevelési terület, amely felöleli mindazon tevékenységek és intézkedések széles körét, amelyek az életminőség kialakításáért felelősek (Makszin, 2002).

Az iskolai testnevelés oktatása során a mozgásműveltség kialakítása érdekében kiemelten szükséges biztosítani:

- mozgásos feladatokat, cselekvésformákat
- megszilárdult mozgási készségek alkalmazását
- motorikus képességek optimális funkcionálását
- játékos feladatrendszereket
- képességek, készségek folyamatos alkalmazását - minél összetettebb feladatokat

(Magyar, 2002).

Alsó tagozaton a testnevelési órák játékos légkörben folyó oktató-nevelő tevékenységet, az elsajátított mozgásanyag változatos módon történő alkalmazását tartalmazzák. Ezért az órák tervezésében a domináns szerep testgyakorlatok tanítása és a játék közötti összhangban a játékot illeti meg, ami megoldására szolgálhat a testnevelési óra különféle didaktikai és élettani feladatainak megoldására. Egy testnevelési órán belül a játékokra több ízben is sor kerülhet, de ugyanakkor minden alkalommal a tervezésnél figyelembe kell venni a gyermekek játékigényének kielégítését, a változatosságot, ami a játék tartalmára, formájára, feladataira egyaránt vonatkozik (Lepes-Halasi, 2013).

A játék oktatásának alapvető lépései:

1. a játék előkészítése
2. a játék megnevezése, szabályok ismertetése
3. a játék indításának és megállításának jele közlése
4. folyamatos vezetés
5. a játék értékelése (Krizsaneczné, 1979).

Gyermekek számára a testnevelési játékok biztosítják azokat a feladatokat, helyzeteket, problémaszituációkat, melyekhez alkotó módon képes megoldani valamilyen szinten, illetve alkalmazkodni hozzá. Ilyenkor a játékban alkalmazkodnak az őket körülvevő társaikhoz, lemond saját érdekeiről, valamint megbecsüli a másikat stb.

A gyermekek mozgásismereteik gyarapodása által készségeik, motorikus képességeik folyamatos fejlődésével képesek az egyre bonyolultabb és az egyre összetettebb mozgásfeladatokat végrehajtani. (Magyar, 2002)

Alsó tagozatos kisfiúknál a játék alapeleme legtöbbször az erőgyakorlás: kúszás, birkózás, harci játékok. Kislányok esetében is lényegesek a mozgásos elemek, de inkább náluk az ügyesség dominál. Jobban kedvelik az énekes-népi körjátékokat vagy esetleg labdajátékokat, de ezek a tények is egyénfüggők. Kikapcsolódásukra legjobb választás a szabadtéri játék. Fontos tényező a jó közösség, megfelelő társ biztosítása, hiszen a magányosság, a társtalanság később számukra is rossz emlék lehet és nyomot hagyhat bennük (Sárvári, 2001).

Testnevelési órákon a bemelegítő részben a futógyakorlatok után igyekezzünk beiktatni fogójátékokat, melyekben minden gyermeknek aktívan részt kell vennie. Fokozottan ügyeljünk, hogy ne használjunk kiesős játékokat, mivel ennél a korosztálynál már jellemző az inaktivitás. Az óra fő részében alkalmazhatunk az egyes tananyagokra irányuló rávezető játékokat is, ezáltal a gyermekek játszva sajátítják el a tananyagot. A testnevelésóra befejező részénél mindenképp figyeljünk az alacsonyabb aktivitást igénylő játékok alkalmazására, mivel fontos a szervezet lenyugtatása a nagyobb aktivitást igénylő cselekvéseket követően (Dobay, 2016).

A pedagógus a játékok kiválasztásában, elsősorban a kitűzött célokat tartják szem előtt, melyeket általában a megoldandó nevelési, fejlesztési, valamint oktatási feladatok határoznak meg. A cél kitűzése után fontos figyelembe venni a diákok nemét, életkori sajátosságait, a létszámot, illetve az előzetes játékmereiteket. A testnevelési játékok tanításakor fokozatosan vezetjük be a nehezebb és összetettebb szabályú játékokat. Ugyanazt a játékot, egyszerűbb szabályokkal, egészen fiatal korban játszhatjuk, de nehezített feltételek mellett az idősebb korosztály számára is érdekesebbé tehetjük. Mivel a játékok önkéntes jellegűek, melyet örömmel végeznek, így nem kötelező feladatként élik meg a gyerekek, és ez által a pedagógus könnyebben éri el a kitűzött célokat is (JosipHalasi, 2013).

A játékok megtanításának fontos elvei: a szemléletesség, a tömörség és az érthetőség. A játékosok felállítása, elhelyezése a játéktéren. Ez az intézkedés már az elején felkelti a tanulók érdeklődését. Megvan a kezdeti várakozási feszültség. Új játék alkalmával a játékot vezető pedagógus jelöli ki, s közli röviden, tömören, hogy kinek mi a szerepe a játékban (a szerep fogalma ebben az értelemben kiterjed minden játékbeli művelet- és feladatkörre). A szereplőnek szól, hogy mi a teendője, de mindenkinek látnia, hallani, s értenie kell. Bonyolultabb játékoknál valamennyi szabályt nem érdemes az elején, egyszerre ismertetni, csak azokat, amelyek a játék megindításához, fő feladatához kötődnek. A próbajáték alkalmazása több szempontból is indokolt. A szabályok megismerése több játékon keresztül történik, tudatosul. Úgy kell tervezni, hogy mindaddig próbajátéknak tekinthető egy játék, míg ismeretlen, fel nem tárt eleme van. A

próbajáték során elért eredmény nem számít, nem képezi értékelés tárgyát, de érdemes megjegyezni, hogy kik jutottak el a kívánatos szintig, ezáltal is ösztönözve a többieket az elsajátításra (Pinczés-Nádasi, 2020).

III. A KUTATÁS ANYAGA ÉS MÓDSZERE

A mozgáskészség fejlesztése mozgásos játékok alkalmazásával

Kisiskolás gyermekek esetében testnevelés során a mozgásos tevékenység főképpen játékokban tükröződik. A játék minden ember elemi igénye, a kisgyermek első tanulási módja, ugyanis játékkal tapasztalja meg az őt körülvevő világot.

A kisiskolás gyermekek mozgásigénye, cselekvési vágya rendkívül nagy. Ezért a pedagógusoknak, szülőknek erre jelentős hangsúlyt kell fektetniük, hogy ezt a vágyat kellőképpen kielégítsék. Mindezekhez lehetőséget kell biztosítani a változatos mozgásformák, a mozgásos játékok gyakorlására. Mozdásos játék kiválasztása során mindenképp oda kell figyelni a gyermekek egyéni ütemben való fejlődésének felkészítésére.

Egy testnevelési órán belül a játékokra többféle képen is sor kerülhet, de ugyanakkor minden alkalommal a tervezésnél figyelembe kell venni a pedagógusnak, a gyermekek játékigényének kielégítését, a változatosságot, ami a játék tartalmára, formájára, feladataira egyformán vonatkozik.

3.1 A kutatás célja

Kutatásunk célja mindenekelőtt ismeretszerzés a 4. osztályos tanulók mozgáskultúrájáról, mozgásos játékokhoz való hozzáállásukról, illetve mozgásos tevékenységeik vizsgálata. Célul tűztem ki továbbá, hogy rávilágíthassak arra, hogy a szülők miként járulnak hozzá gyermekük mozgásos igényeinek kielégítéséhez.

3.2 Hipotézisek

- a) Feltételezem, hogy a vizsgálati mintában részt vett 4. osztályos gyerekek többsége kellően motivált a mozgásos játékokra.
- b) Feltételezem, hogy a gyermekek mozgás iránti motivációjában és gyakoriságában a szülői minta, támogatás is szerepet játszik a sportolási tevékenységek terén
- c) Feltételezem, hogy eltérő értékeket mutatnak iskolák között a gyermekek mozgásos játékaiknak ismerete.
- d) Feltételezem, hogy a mozgásos játékok mellett a számítógépes/telefonos játékok egyre nagyobb szerepet kapnak.

3.3 A kutatás helyszíne, körülményei

A kutatást három helyszínen: a Beregszászi Zrínyi Ilona Líceumban, a Gáti Kovács Vilmos Líceumban és a Beregszászi Kossuth Lajos Líceumban végeztem. A karanténhelyzetre való tekintettel a vizsgálatot online formában, a Google Űrlap felületen kezdtem elvégezni, melyet eljuttattam a célul kitűzött iskolák 4. osztályába, először a Gáti Kovács Vilmos Líceumba és a Beregszászi Zrínyi Ilona Líceumba. A beérkezett válaszok meglehetősen kevésnek bizonyultak számomra, ezért a Beregszászi Kossuth Lajos Líceumba már papíralapú kérdőívet juttattam el a gyermekek, illetve a szüleik számára is, amikor azt a helyzet megengedte, előzetes egyeztetéssel. Online formába 28 kitöltött kérdőív érkezett be a szülőktől, papíralapú kérdőív pedig mindössze 16. Gyermekek esetében online formában 17 kitöltött kérdőív, papíralapon pedig 44.

A Beregszászi Zrínyi Ilona Líceum, Beregszász városunk peremén lévő Iskola út 1. alatt található. A jelenleg itt működő iskola háromszintes épületét 1993. október 18-án adták át. A 2000. tanévtől párhuzamosan az oktatással a végzős osztályok diákjai gépkocsivezetés oktatásában is részesültek.

A testnevelési órák, vetélkedők levezetésére 10 x 20 m-es tornateremmel és az iskola udvarán sportpályával is rendelkeznek az iskola tanárai és diákjai. Célcsoportnak az itt tanuló 4.A osztályos diákokat választottam. Az osztály létszáma 16 fő. Nemek szerinti megoszlásuk szerint lányok vannak többségben.

A Gáti Kovács Vilmos Líceum Gát községben található, a falu központja melletti csendes Fáskert utcában, 1/A házszám alatt. Az iskola épülete 640 m², beleértve konyhát, étkezőt, sporttermet, ez együtt teszi ki az épületet. Az iskola egész területével együtt 3200 m². A mai épületet konkrétan tanintézmény létesítése céljából építették.

A testnevelési órák levezetésére itt is található sportterem, műfüves pálya, illetve kosárlabda pálya. Célcsoportnak szintén az itt tanuló 4. osztályos tanulókat választottam. Az osztály létszáma 18 fő.

A Bohdan Hmelnickij utcán áll a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum, Kárpátalja legnagyobb magyar középiskolájának épülete.

Az első négyosztályos gyerekek az iskola udvarán lévő külön épületében tanulnak, az ötödik osztálytól a tizenegyedik osztályig pedig a főépületben. A kisépület mellett van a tornaterem, amiben van egy kisebb és egy nagyobb terem a testnevelési órák, játékok levezetésére. Az udvar a közelmúltban lett felújítva, emellett van egy futballpálya is a gyerekek részére.

3.4 A vizsgálati minta bemutatása

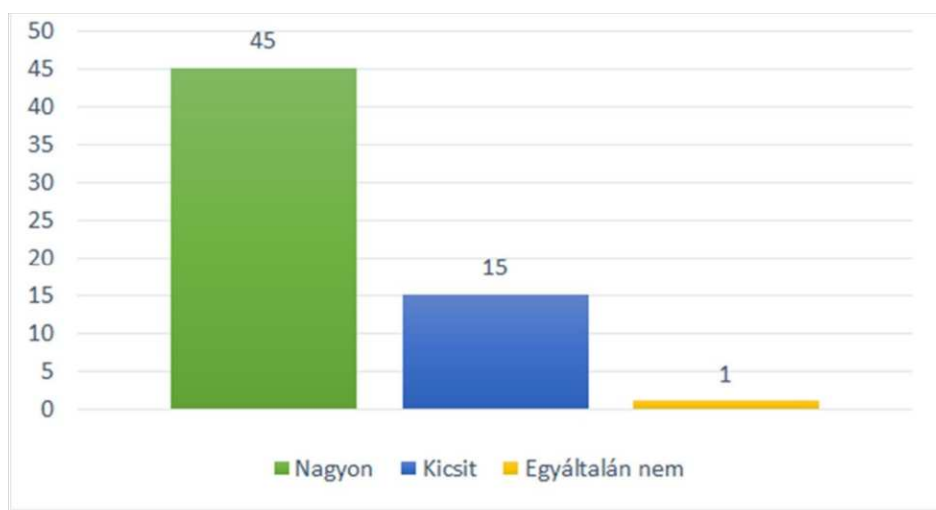
Kutatásom módszerének a kérdőíves vizsgálatot választottam. Olyan kérdéssort állítottam össze, amely megfelel a gyermekek értelmi szintjének, figyelve tehát arra, hogy minden kérdést megfelelően értelmezni tudjanak és válaszolni rájuk. A mintavétel a Google Űrlap online felületén és papíralapon történt. Alkalmaztam: nyílt-, zárt-, illetve feleletválasztós kérdéseket. A kérdőívet felvezető ismertető által a szülők és a gyermekek betekintést nyerhettek, milyen céllal töltik ki az adott kérdőívet. A gyermekeknek szóló kérdőív 13 kérdést tartalmaz, a szülők részére készített pedig 8 kérdést. Összesen 61 kitöltött kérdőív érkezett vissza a gyermekek részéről, melyből 37 –et lány, 24-et pedig fiú töltött ki. 44 pedig a szülők részéről, melyből 36-ot nő, 8-at pedig férfi töltött ki.

3.5 Eredmények

Az első kérdés nyílt kérdéstípusú: Fogalmazd meg a mozgásos játék fogalmát. Erre a kérdésre 59 válasz érkezett összesen a három iskola tanulói közül. Két gyermek nem adott választ erre a kérdésre. Ahogyan azt a lent kiemelt válaszok mutatják, a kitöltők többsége tisztában van a mozgásos játékok fogalmával és vannak, akik konkrét játékokat soroltak ide. Viszont egy kitöltő válasza nagyban eltér a többitől, mivel a válasza erre a kérdésre „Telefon készülék, számítógép, tablet”. A pontos meghatározások mellett vagy helyett a gyermekek konkrét játékokkal válaszoltak erre a kérdésre. A leggyakrabban említett játék a fogócska, melyet szám szerint 22 gyermek felsorolt, ez volt a leggyakoribb. A további leggyakoribb válaszok különféle sportjátékok voltak, mint például: kosárlabda, kézilabda, röplabda. Illetve, felsorolásra kerültek további játékok, mint a Lánc-lánc, Eszterlánc, Tüzet viszek, Adj király katonát!, illetve az ugróiskola. Megmutatkozik a válaszokban, hogy a gyermekek még nem tudták eldönteni, hogy sportág vagy mozgásos játékok azok, melyeket felsoroltak. További válaszok:

- „Mozgásos játékok szerintem azok, amelyekben mozgunk, csinálunk valamit és jól érezzük magunkat.”
- „Amiben nem ülök hanem futkározok.”
- „Amikor nem helyhez kötve lehet játszani valamit hanem mozgunk is közbe.”
- „Szerintem a mozgásos játék amikor futunk és inkább kint kell játszani a szabadban.”
- „Szerintem sport, kint kell játszani, hasznos és könnyű, van ami nehéz és több ember kell hozzá. Pl: foci, fagyasztós.”
- „Olyan játék, amely mozgást tartalmaz.”

Második kérdés feleletválasztós: Mennyire szereted a mozgásos játékokat? 45 gyermek a „nagyon”, 15 a „kicsit”, 1 pedig az „egyáltalán nem válaszlehetőséget jelölte.

1. **ábra:** A gyermekek mozgásos játékokhoz való hozzáállása (N=61)

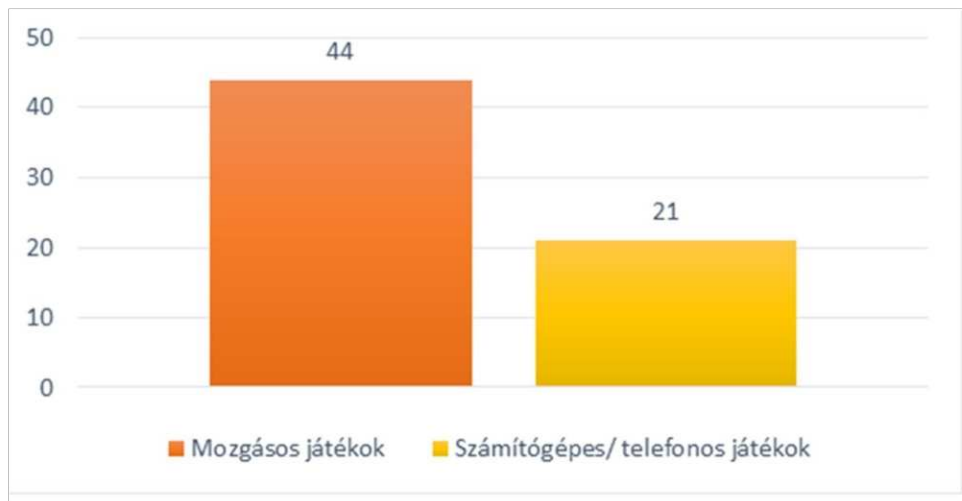
Forrás: saját kutatás

Ez arra enged következtetni, hogy a gyermekek elemi igénye a mozgás, a játék és igénylik azt. Szakirodalmi ismereteim, ezáltal alátámasztódtak, miszerint a kisiskolások életében még nagy szerepe van mozgásos játékoknak.

Harmadik feltett kérdés: Részt veszel a játékokban vagy inkább nézed? Két válaszlehetőség közül dönthettek a kitöltők: inkább játszom vagy inkább nézem.

53 gyermek jelölte az „inkább játszom” opciót, 8 pedig az „inkább nézem” válaszlehetőség mellett döntött. A gyermekek többsége, tehát szívesen játszik mozgásos játékokat, viszont 8 gyermek kissé passzívabb és, ha teheti inkább nézi, mintsem játszaná a játékokat. Ez intő jel lehet a pedagógusok és a szülők számára is, ezért szem előtt kell tartani és megtalálni az okát, mi váltja ki a gyermekekből a passzívabb hozzáállást.

A negyedik kérdés: Mozgásos vagy számítógépes játékokat tartod előnyben? A 61 kitöltőből 44 a mozgásos játékokat részesíti előnyben, ellenben a 21 számítógépes/telefonos játékokat választókkal.

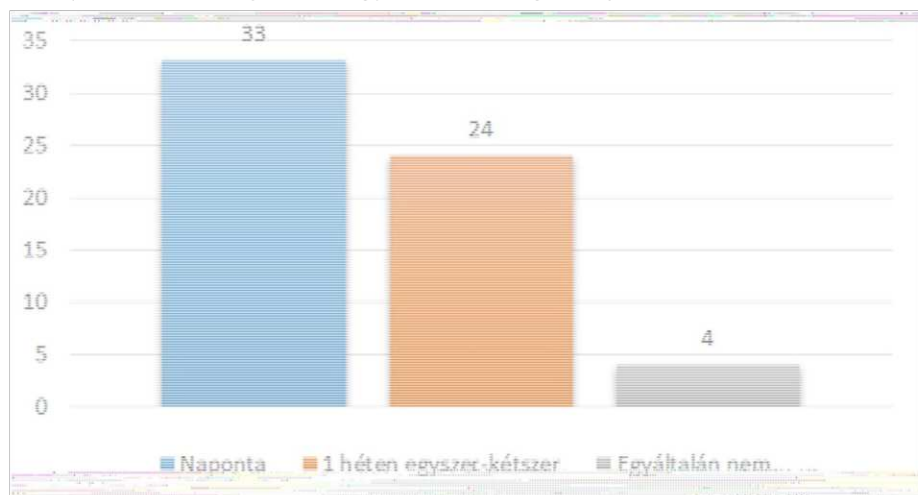

2. **ábra:** Gyermekek körében kedveltebb játékok (N=61)

Forrás: saját kutatás

Ezek a válaszok arra engednek következtetni, hogy az idő múlásával a mozgásos játékok veszíthetnek értékükből a gyermekek számára, és a telefon játszik majd meghatározó szerepet a mindennapjaikban. Oka lehet ennek a viszonylag aggasztó eredménynek az utóbbi évben kialakult karantén helyzet, mely mindenre befolyással van, így a gyermekek mozgásos tevékenységeit is nagyban érintheti. Hiszen, az intézmények sem tudták kielégíteni a gyermekek mozgásos igényeit, ezért ez a feladat, felelősség a szülőkre hárult. Viszont a szülők időhiány, melynek a munkahely is oka lehet, vagy akár otthonról végzett munka, ezt a feladatot nem tudták teljes körűen kivitelezni, és a gyermekek a barátaikkal sem tudtak annyi időt tölteni. ezért et a szerepet tölthette be számukra az elektronikus eszköz használata.

Ötödik kérdés: Hány alkalommal játszol egy héten mozgásos játékot?

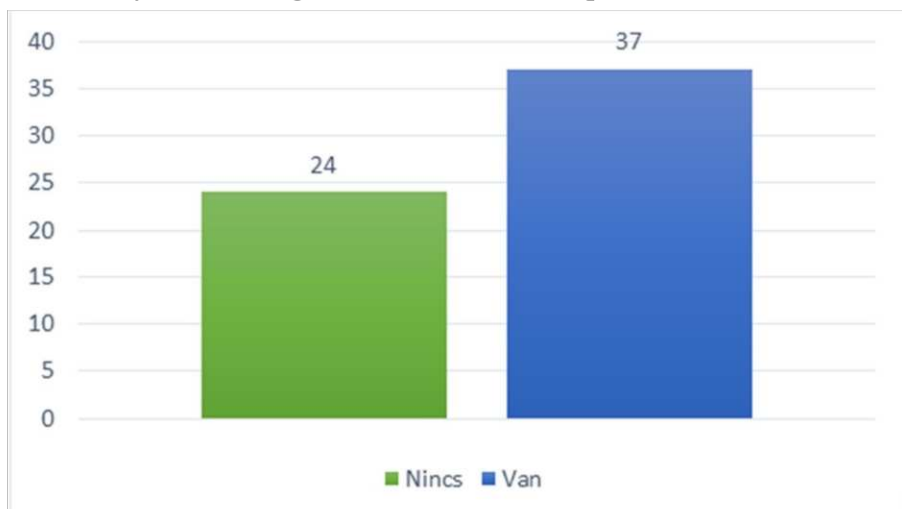
3. **ábra:** Mozgásos játékok játszásának gyakorisága (N=61)

Forrás: saját kutatás

33 gyermek naponta játszik mozgásos játékot, 24 az egy héten 1-2x opciót választotta, az egyszer sem lehetőséget mindössze 4 gyermek jelölte. A vizsgált eredmények tehát azt mutatják, hogy a tanulók kiemelkedő része lelkes a mozgásos tevékenységek iránt és még nem jellemző

ebben a korban a túlzott mozgásszegény életmód. A heti 1-2x válaszlehetőségre adott 24 válasz viszonylag soknak bizonyul, de remélhetően valamilyen más mozgásos tevékenységet végeznek.

Hatodik kérdés: Van-e olyan családtagod, aki rendszeresen sportol?

4. ábra: Családtagjaik sportolási rendszeressége (N=61)

Forrás: saját kutatás

24 válaszadó jelölte a „nincs” lehetőséget, 37 pedig a „van” opciót jelölte. Az eredmények azt mutatják, hogy elég nagy számban vannak szülők, akik nem sportolnak. Tehát megmutatkozik, hogy hatással van a szülők sportolási rendszeressége a gyermekekre. A válaszok jelentős részben eltérnek a tavalyi évben végzett kérdőíves kutatásom eredményétől, melyben még a válaszadók túlnyomó része jelölte a „van” lehetőséget jelölte, tehát több olyan szülő volt, aki rendszeresen sportolt.

Hetedik kérdés a hatodik kérdéshez kapcsolódik: Ha van olyan, aki sportol, akkor mit sportol? Néhány kiemelt válasz:

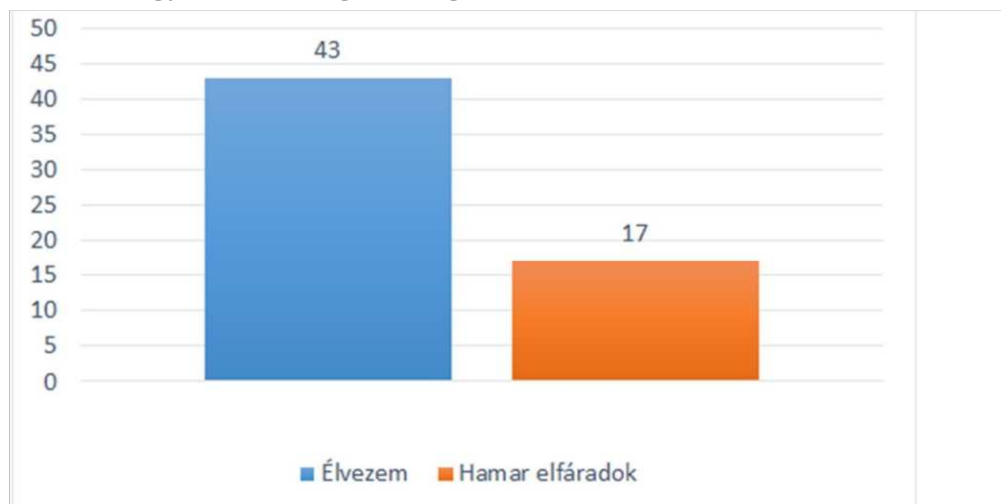
- „Apa jár a focira, anya gimnasztikára.”
- „Apa fut, focizik, kosarazik, biciklizik, motorozik.”
- „Apa bokszol, biciklizik és motorozik.”
- „Anya minden nap ide-oda futkározik és figyel a kistestvéremre.”
- „Anya kengujampra jár.” (Kangoojump)

Szakirodalmi ismereteimet alátámasztották ezek a válaszok, mely szerint az apukák sportolási szokásai vannak inkább hatással a gyermekekre, hiszen jelen esetben 37 kitöltő említette meg az édesapjuk mozgásos tevékenységeit, míg 14 tanuló az édesanyját, 10 gyermek pedig nem válaszolt erre a kérdésre.

Nyolcadik kérdés: Milyen mozgásos játékokat ismersz? Sorolj fel néhányat közülük! Az általuk ismert játékok: fogócska, kosárlabda, amerikai foci, kézilabda, ugróiskola, fagyasztó

fogó, bagoly, kézilabda, görkorizás. A gyermekek legnagyobb részének erre a kérdésre adott első válasza a Fogócska volt.

Kilencedik kérdés: Hogyan érzed magad mozgás közben?

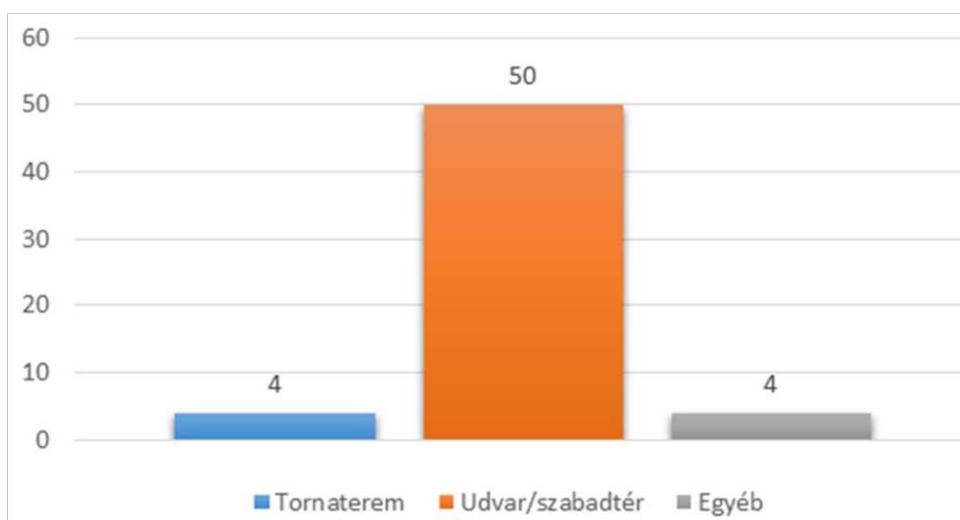
5. ábra: Közérzetük mozgás közben (N=60)

Forrás: saját kutatás

A kérdésre 43 válaszadó az „élvezem”, 17 pedig a „hamar elfáradok” válaszlehetőséget jelölte, egy gyermek nem válaszolt erre a kérdésre, valószínűleg nem szeretett volna választ adni. Ezek a válaszok arra engednek következtetni, hogy a gyermekek egy része feltételezhetően nem rendelkezik megfelelő kondícióval, ezért terhelik meg őket a mozgásos tevékenységek. Ezért kiemelten fontos mind a tanítónak, mind a szülőnek erre kellő figyelmet fordítani, hogy ez a későbbiekben ne okozzon gondot egészségügyi állapotukkal kapcsolatban és a teherbíró képességük is nagyobb legyen.

A pedagógusnak a játékok kiválasztásakor ennek fényében oda kell figyelni, hogy olyan játék kerüljön kiválasztásra, mely mindkét fél számára élvezhető, mégsem fárasztja le annyira, hogy a részvétel ne legyen élményszerű. Szakirodalmi ismereteim is alátámasztották, miszerint jellemző ebben a korban, hogy a gyermekek még nem tudnak gazdaságosan bánni erejükkel, energiájukkal, így játék közben hamar elfáradnak, melyet van, hogy közben észre sem vesznek, így a tanár feladata figyelni az erről árulkodó jeleket és megfelelő pihenőt is biztosítani.

Tizedik kérdés: Hol szeretsz leginkább mozgásos játékokat játszani?

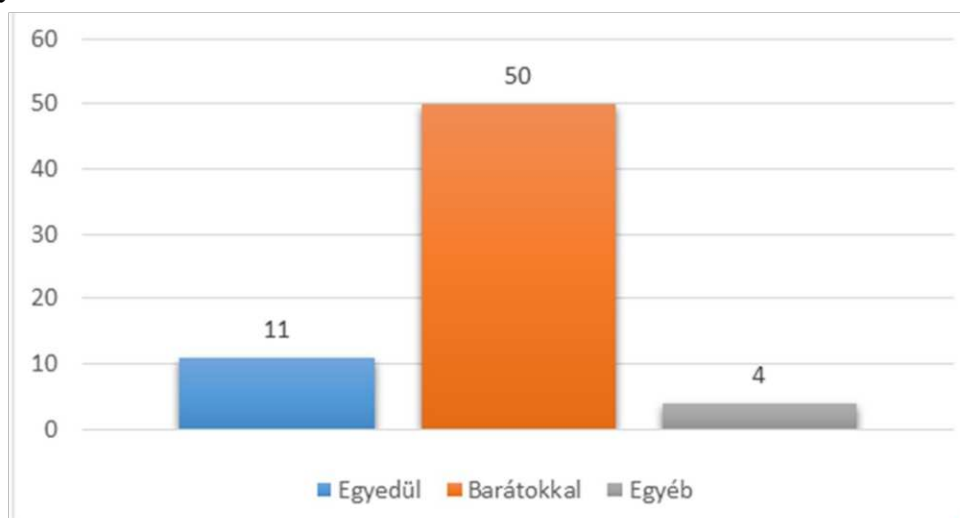

6. **ábra:** Kedveltebb helyszínek a mozgásos játékok végzésére (N=58)

Forrás: saját kutatás

4 gyermek a tornateremben játszik szívesebben, 50 gyermek az udvaron vagy szabadtéren, 4 gyermek az egyéb opcióban a sehol vagy bárhol választ adta meg, 3 gyermek pedig nem adott választ. A válaszok többsége tehát azt mutatja, hogy a gyermekek jobban érzik magukat mozgásos tevékenységek közben a szabadban, a friss levegőn, mint egy bezárt térben. Fontos szem előtt tartani, hogy minden lehetőséget megragadjunk, hogy a gyermek elegendő időt mozogjon a szabadban a megfelelő feltöltődés és egészségük megőrzése szempontjából is.

Tizenegyedik kérdés: Kivel játszol szívesebben? Egyszerre több lehetőséget is jelölhettek igény szerint.

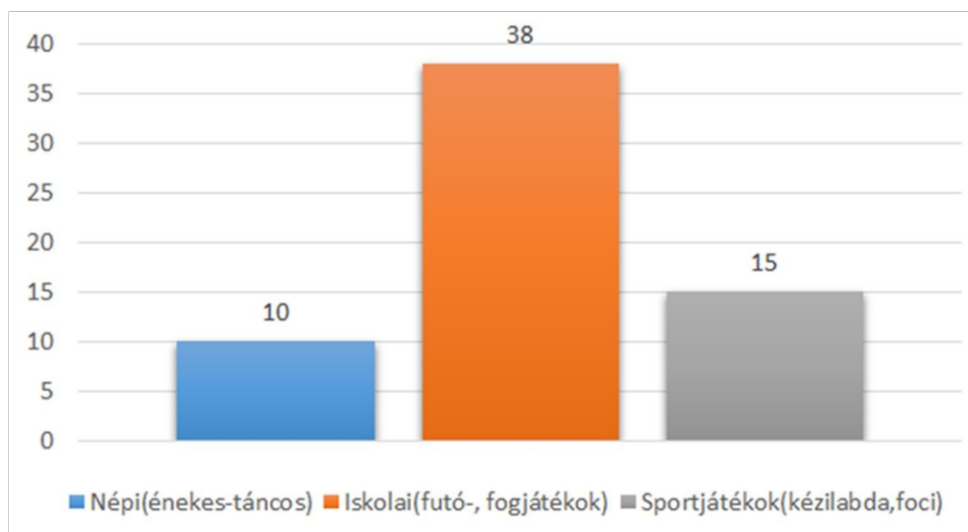
7. **ábra:** Kinek a társaságában játszanak szívesebben? (N=61)

Forrás: saját kutatás

11 gyermek az egyedül válaszlehetőséget jelölte, 50 a barátokkal, 3 pedig az egyéb opciónál ide sorolták a testvérüket, illetve egy közülük a „nem szeretek játszani” választ adta meg. A válaszadók többsége a barátaival játszik szívesen, viszont 11 gyermek egyedül, erre a pedagógusnak és a szülőknek is figyelmet kell fordítani, hogy a gyermek társas életét is

fejlesszük, hogy a későbbiekben ne legyen gondja a szocializációval, mely gondot okozhat továbbtanulás terén is, hiszen, ha zárkóztak nehezebb lehet számukra a beilleszkedés.

Tizenkettedik kérdés: Iskolában milyen típusú mozgásos játékot játszottok? 3 játék csoportot adtam meg válaszlehetőségként, többet is jelölhettek.

8. ábra: Iskolában leggyakrabban játszott játéktípusok (N=61)

Forrás: saját kutatás

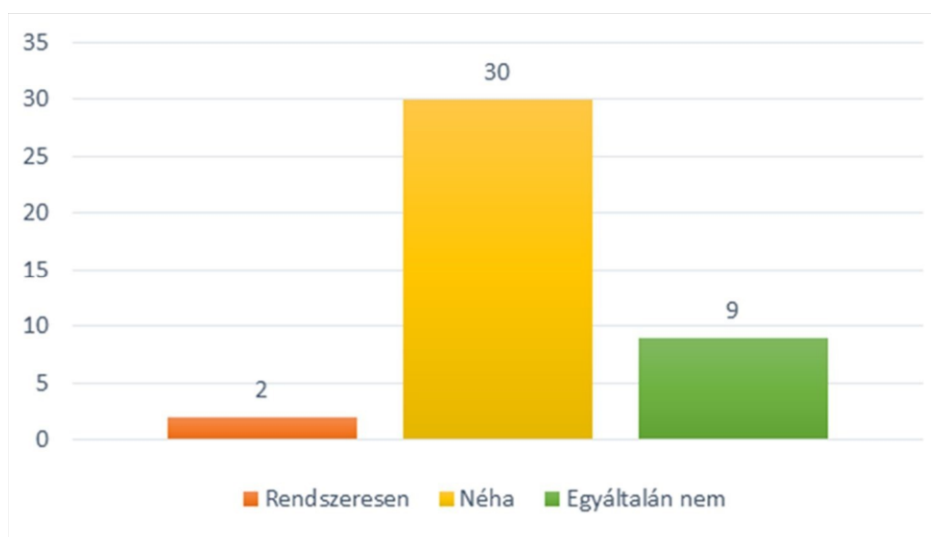
Népi játékok (énekes-táncos)- 10 válaszadó jelölte, Iskolai játékok (futó-, fogjátékok, váltóverseny)- 38 válaszadó jelölte, Sportjátékok (kézilabda, kosárlabda, foci)- 15 válaszadó jelölte. Szembetűnik a válaszok összegzésekor, hogy a népi játékokat választották a legkevesebben. Tehát, harmadik hipotézisem bebizonyosodott, melyben feltételeztem, hogy eltérő értékeket mutatnak iskolák között a gyermekek mozgásos játékaik ismerete. A népi játékokat választók túlnyomó része a Gáti Kovács Vilmos Líceum diákjai, mely azt mutatja, hogy feltehetően a falusi iskolák nagyobb hangsúlyt fektetnek a népi játékokra, akár hagyományörzés céljából is. Viszont, az is lehetséges, hogy nem minden kitöltő van tisztába azzal, melyik kategóriába sorolja az általuk többször játszott játékokat.

Tizenharmadik kérdésben konkrét játék nevekre voltam kíváncsi: Milyen mozgásos játékokat ismersz, melyeket az iskolában szoktatok játszani? A felsorolt játékok a következők: Adj király katonát!, kidobós, bagoly, lánc-lánc Eszterlanc, Cica-mica milyen szint szeretsz?, Csípd el-kapd el. Legtöbbet említett játékok mégis a fogócska, kidobós, foci, kosárlabda, kézilabda, ugró-, váltóversenyek.

A szülővel kitöltött kérdőív tapasztalatai

A kérdőívet kitölttettem a gyermekek szüleivel is. Életkoruk 28 és 45 év közé tehető. Válaszukat összesítve túlnyomórészt anyukák töltötték ki, szám szerint 36 nő, és 8 férfi. A szülőknél szánt kérdőív 8 kérdést tartalmazott, az online felületen és a papíralapú kérdőívben egyaránt.

Első feltett kérdés: Milyen gyakran edz/tornázik gyermekével? Erre a kérdésre a szülők 3 válaszlehetőség közül választhattak.

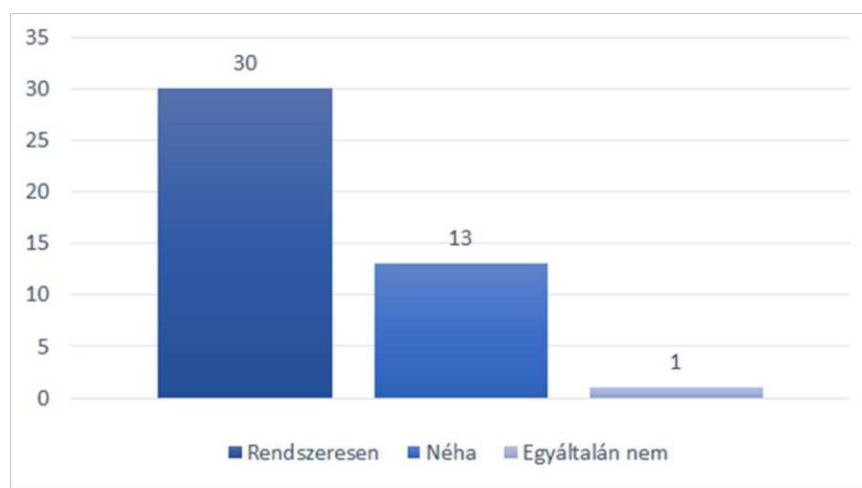
9. ábra: Együtt végzett mozgásos tevékenységeik gyakorisága (N=41)

Forrás: saját kutatás

2 szülő jelölte a „rendszeresen” opciót, 30 jelölte a „néha” és 9 szülő jelölte az egyáltalán nem válaszlehetőséget. 3 kitöltő pedig nem adott választ erre a kérdésre. A rendszeresen válaszlehetőséget meglehetősen kevesen jelölték, melynek oka lehet, hogy a szülei munkahely, esetleg kisebb testvér nevelése mellett nem jut kellő idő és energia a mozgásos tevékenységek végzésére. A szülők nagy része, tehát nem ad nagy jelentőséget annak, hogy együtt végezzék a mozgásos tevékenységeket, ha pedig esetleg együtt játszanak, inkább a szórakozása fektetik a nagyobb hangsúlyt.

Második kérdés: Milyen mozgásos tevékenységet végez a gyermeke? Reggeli tornagyakorlatok/gimnasztika válaszlehetőséget 1 szülő jelölte, 21 szülő a „mozgásos játékok” lehetőséget választotta, míg további 15 szülő az egyéb opcióban felsorolt néhány mozgásos tevékenységet: tánc, ping-pong, biciklizés, kézilabda, görkorcsolyázás. Megfigyelhető az is, hogy az otthoni mozgásos játékokon kívül több szülő gyermeke végez egyéb sportot, ide sorolták a tánc-, foci és bokszt alkalmakat a reggeli tornagyakorlatok, illetve a mozgásos játékok végzése mellett. Ez is azt tükrözi, hogy a szülők igyekeznek több oldalról támogatni, ösztönözni gyermeküket azzal, hogy minél több lehetőségük legyen a mozgásra.

Harmadik kérdés: Milyen gyakran játszik mozgásos játékokat az Ön gyermeke? Szintén 3 válaszlehetőség közül dönthettek a szülők. 30 szülő a „rendszeresen”, 13 a „néha”, 1 pedig az egyáltalán nem opciót jelölte. Szerencsére nagyobb arányban vannak azok a gyermekek, akik szülei szerint is rendszeresen végeznek mozgásos játékokat.

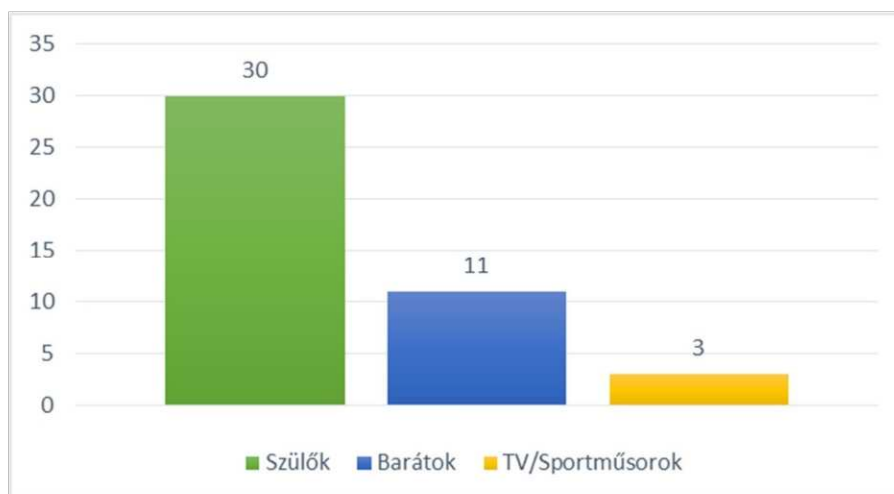

10. **ábra:** Gyermekük mozgásos tevékenységeinek gyakorisága (N=44)

Forrás: saját kutatás

Negyedik kérdés: Otthonukban van-e külön kialakított hely a mozgásra gyermeke számára? 15 válaszadó otthonában van külön kialakított hely a mozgásra, tehát az „igen, van” választ jelölték, 29 pedig a „sajnos nincs” válaszlehetőséget jelölte. A következő, az előző kérdéshez kapcsolódó kérdésben kifejtették, milyen jellegűek ezek a helyek, ide sorolták az udvart, mely biciklizésre, focizásra alkalmas hely, csuzdát és trambulint.

Ötödik kérdés: Kik ösztönzik gyermeküket a mozgásos játékokra? 30 kitöltő véleménye szerint a szülők, tehát ők maguk motiválják gyermeküket a mozgásos játékokra, 11 szülő a „barátok” opciót jelölte, 3 pedig a „Tv műsorok/sportműsorok” lehetőséget választotta. A válaszok tehát azt mutatják, hogy a szülők feladatuknak tekintik a gyermekük mozgásos játékokra való motiválását. Ez a válasz eltér a tavalyi eredményektől, melyben még túlnyomórészt ezt a feladatot a barátok látták el. Feltételezhetően ez azért is lehetséges, hogy a karantén helyzet miatt a szülők és a gyermekeik több időt töltenek együtt, ezért több idő jut arra, hogy szemmel tartsák gyermekük mozgásos tevékenységeit, attól függetlenül, hogy együtt csak kevesen végzik.

11. **ábra:** Kik ösztönzik gyermeküket a mozgásos játékok végzésére? (N=44)

Forrás: saját kutatás

A hatodik kérdés: Ön hogyan motiválja gyermekét a testmozgásra/mozgásos játékokra? A válaszok erre a kérdésre nagyon megnyerték a tetszésemet. Látszik, hogy a szülők nagy része igyekszik minél érdekesebb és változatosabb eszközt bevetni annak érdekében, hogy gyermekét mozgásos tevékenységre bírja. Ezek közül néhányat kiemelve:

- „Régi játékokat felidézve pl: gáli-gáli stop; ugróiskola”
- „Első lépésben kikapcsolom az internetet”
- „Mesélek neki hogy régen mikor én kicsi voltam milyen jókat játszottunk a társaimmal az utcán,telefon helyett,griccellünk,futkàroztunk”
- „Nincs itthon számítógép es semmilyen internetezésre alkalmas eszköz.”
- „Mondtam neki, hogy aki sokat mozog, sok mozgásos játékot játszik fittebb, erősebb és egészségesebb lesz.”
- „Tánc órákra járnak, sétálunk, igyekszem velük együtt csinálni.”
- „Biciklizés közben megfigyeljük a természetet. Megtaníthat gördeszkázni vagy rollerezni.”

Rendszerezve a válaszokat láthatjuk, hogy akár csoportokra is oszthatóak az adott válaszok, így 5 csoportot sikerült rendszerezni. Vannak, akik együtt, vele mozogva ösztönzik a gyermekeket, szám szerint 14 szülő, 5 szülő saját példán keresztül, régi játékokat felidézve ösztönzi gyermekét a mozgásos játékokra, 8 szülő rávezetni próbálja gyermekét a mozgás fontosságára, míg további 7 szülő különféle szakkörre, sportra járatja gyermekét, ezáltal is ösztönözve őket a mozgásra. Összesen 34 válasz érkezett a 44 kitöltött kérdőívből, 10 szülő pedig nem adott választ erre a kérdésre.

Hetedik kérdés: Az Ön gyermeke mit részesít előnyben? 3 lehetőség került felsorolásra, melyek közül választhattak.

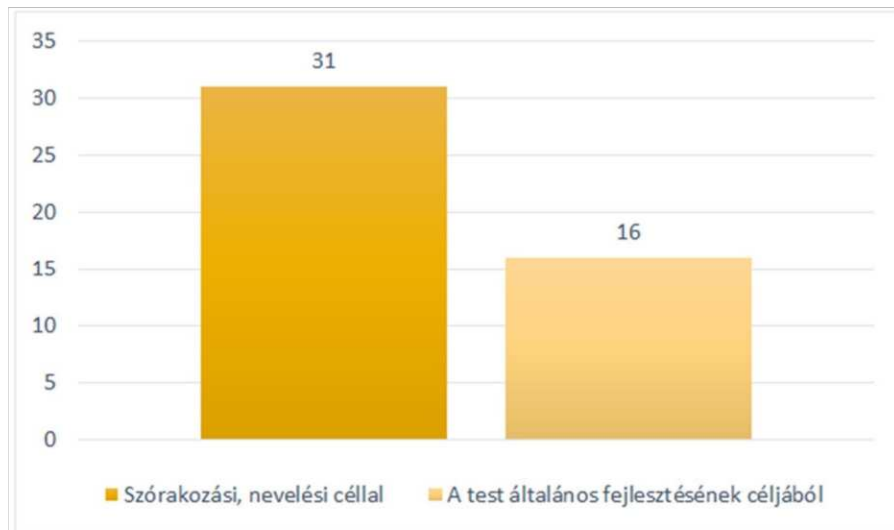

12. **ábra:** Milyen mozgásformát részesít előnyben a gyermekük? (N=44)

Forrás: saját kutatás

25 válasz érkezett a mozgásos játékok a szabadban válaszlehetőségre, 6 a mozgásos játékok a házban, 13 pedig a számítógépes/telefonos játékok opciót jelölte. Szerencsére, a mozgásos játékok a szabadban még mindig nagyobb arányban van az elektronikus eszközökkel szemben. Viszont, annak érdekében, hogy a gyermekek ne veszítsék el érdeklődésüket a mozgás iránt, nagy figyelmet kell fordítani a mozgásra, rávezetni őket hasznosságukra, hiszen, ha a mozgásos játékok szerepét felváltják az elektronikus eszközök, az kihat a gyermek fizikai és mentális állapotára egyaránt.

Nyolcadik kérdés: Ön milyen céllal játszik mozgásos játékot gyermekével?

13. **ábra:** Milyen céllal játszanak mozgásos játékokat a gyermekeikkel? (N=44)

Forrás: saját kutatás

2 válaszlehetőség közül választhattak, vagy mindkettőt bejelölhették. Az így beérkezett válaszok alapján 31 válasz érkezett a „szórakozási/nevelési céllal opcióra, 16 kitöltő pedig a „test általános fejlesztésének céljából” válaszlehetőséget jelölte. Továbbá az egyéb opcióban egy

kitöltő válasza szerint kikapcsolódás céljából játszik mozgásos játékot gyermekével. A válaszok azt mutatják, hogy a szülők inkább szórakozási céllal játszanak mozgásos játékokat a gyermekükkel, ha arra sor kerül, feltételezhetően a fejlesztési célokat inkább átruházzák az iskolára, a pedagógusra. Legfontosabb, hogy a gyermekek együttjátszás, mozgás során minőségi időt töltenek a szüleikkel, mely ebben a korban még kiemelten fontos.

3.6 Következtetések

Az általam választott három iskola, a Beregszászi Zrínyi Ilona Líceum, a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum és a Gáti Kovács Vilmos Líceum 4. osztályos diákjai és azok szülei által összesen 105 kérdőív került kitöltésre. A kitöltött kérdőívek vizsgálati eredményeit összevetve megállapíthatjuk, hogy az első hipotézist, melyben feltételeztem, hogy a vizsgálati mintában részt vett 4. osztályos gyerekek többsége kellően motivált a mozgásos játékokra, melyet alátámasztották a beérkezett válaszok. Ez megnyilvánul abban, hogy a gyermekek szeretik, szívesen és legtöbbször rendszeresen játszik mozgásos játékokat és igénylik is azt. A válaszok által szakirodalmi ismereteim is bebizonyosodtak, miszerint kisiskolás korban még kevésbé jellemző körökben a mozgásszegény életmód, hiszen a mozgás és a játék is elemi igényük.

Második hipotézis, melyben feltételeztem, hogy a gyermekek mozgás iránti motivációjában és gyakoriságában a szülői minta, támogatás is szerepet játszik a sportolási tevékenységek terén, szintén bizonyítást nyert. A beérkezett válaszok alapján a szülők viszonylag nagy része nem végez rendszeres mozgásos tevékenységet, viszont összességében feladatuknak tekintik ettől függetlenül, hogy gyermeküket mozgásban tudják. Továbbá megfigyelhető, hogy azok a szülők, akik maguk is tapasztalják a mozgás örömét és hasznosságát, azok gyermekeiket is sportos szellemben igyekeznek nevelni, együttmozgással vagy egyéb sportolási lehetőségeket megragadva. Szakirodalmak szerint a családban szerzett tapasztalatok, szokásaik úgynevezett modellt jelentenek a gyermekek számára. A család, a szülők szerepe a gyermekek életében jelentős részt tölt be, hiszen hiába a gyermekek már egyre inkább a társaik, barátaik felé fordulnak, a családnak, a szülőknek mintegy támogató bázisként kell jelen lenniük a mindennapjaikban.

Harmadik hipotézis, melyben feltételeztem, hogy eltérő értékeket mutatnak iskolák között a gyermekek mozgásos játékaik ismerete is bebizonyosodott. A népi játékok legnagyobb részét a Gáti Kovács Vilmos Líceum diákjai által kerültek felsorolásra, a másik két iskolából pedig igen kevesen választották, vagy soroltak fel népi jellegű játékokat. A Beregszászi Zrínyi Ilona Líceum diákjai inkább sportjátékokat említettek, például: kosárlabda vagy futball. Az utóbb említett labdajátékok a testnevelés műveltségtartalmának jelentős részét hordázzák, hiszen számos kedvező vonást hordoz magában: kezdve a játéki igény kielégítésétől egészen a rejtett és sokoldalú képességfejlesztésig.

Negyedik és egyben utolsó felállított hipotézis is bizonyítást nyert, melyben feltételeztem, hogy a mozgásos játékok mellett, a számítógépes/telefonos játékok egyre nagyobb szerepet kapnak. Mindezt alátámasztják az ezzel kapcsolatos kérdések válaszai, mely feltételezhetően a

karantén helyzet kialakulása miatt a gyermekek szívesebben nyúlnak elektronikus eszközökhöz, játékokhoz.

Összességében, a gyermekek és a szülők válaszait összehasonlítva megállapítható, hogy a gyermekek életében nagy szerepet tölt be a gyakori mozgás, a mozgásos játékok játszása, ennek érdekében a szülők biztosítják a feltételeket a mozgásra, mozognak, játszanak velük, amikor tehetik, vagy esetleg más lehetőséget megragadva kielégítik gyermekük mozgási igényeit.

ÖSSZEGRZÉS

Munkám témája „A mozgáskészség fejlesztése mozgásos játékok alkalmazásával”.

Első fejezetben meghatároztuk a mozgáskészséget, mint fogalmat, annak céljait, feladatait, valamint összefüggéseit más képességekkel és rájuk gyakorolt hatásával. Ebben a fejezetben arra a következtetésre jutottam, hogy alsó tagozatban, különösképpen az 12.osztályban a tanulók mozgástulajdonságai, fizikai állóképességük nagyon eltérők, akár egy év eltérés is lehet a naptári és a biológiai életkor között.

Második fejezetben betekintést nyerhettünk milyen szerepe van a mozgásos játékoknak a gyermekek mindennapjaiban, kitértünk a játék típusaira, meghatározására, személyiségfejlesztő hatásaira. Levonhatóak azok a következtetések tehát, hogy a gyermekek személyisége mindig cselekvésben, tevékenységben formálódik, játék által szocializálódik, illetve jelentősen fejleszti a mozgáskészséget, koordinációs képességet.

Kutatásomat a Beregszászi Zrínyi Ilona Líceum, a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum és a Gáti Kovács Vilmos Líceum 4. osztályos tanulóival végeztem. A kutatás módszerének kérdőíves vizsgálatot választottam. A vizsgálat két kérdőívet tartalmazott, egy gyermekeknek szólót és egyet a kitöltő gyermekek szüleinek. A mintavétel egy része online felületen történt, majd pedig papíralapon. A kérdéssort a gyermekek értelmi szintjének megfelelően állítottam össze, ügyelve arra, hogy értelmezni tudjanak minden kérdést és önállóan válaszolni rájuk.

Kutatási témám középpontjában a 4. osztályos gyermekek mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának vizsgálata állt. Kutatásunk célja mindenekelőtt ismeretszerzés a 4. osztályos tanulók mozgáskultúrájáról, mozgásos játékokhoz való hozzáállásukról, ismeretükről, illetve mozgásos tevékenységeik vizsgálata. Célul tűztem ki továbbá, hogy rávilágíthassak arra, hogy a szülők miként járulnak hozzá gyermekük mozgásos igényeinek kielégítéséhez.

Vizsgálatunk eredményei sikeresen kimutatták, illetve alátámasztották a felállított hipotéziseimet. A vizsgálat során kiderült, hogy a gyermekek motiváltsága a mozgásos játékokhoz megfelelő az életkorukhoz viszonyítva, hiszen ebben a korban szeretik és igénylik is a mozgásos tevékenységeket. Bár szem előtt kell tartani, hogy az elektronikus eszközök is egyre nagyobb szerephez jutnak a mindennapokban, ezért fontos ezt a meglévő motiváltságot fenntartani, hogy ne válhassa fel a mozgást, ebben pedig mind a szülőnek, mind a pedagógusnak nagy feladata van. Összegzésként megállapítható, hogy ebben a korosztályban még kevés a mozgásszegény életmódot folytató gyermek, hiszen a játék elemi igényük, él bennük a játék ösztöne és örömforrásként szolgál számukra.

РЕЗЮМЕ

У першому розділі ми визначили здатність рухатися, як поняття, його мети завдання, та його зв'язки з іншими здібностями та їх вплив на них.

У другому розділі ми ознайомилися з роллю рухливих ігор у повсякденному житті дітей, ми висвітлили типи, визначення та ефекти розвитку ігор.

Моє дослідження проводилося в Берегівській ЗОШ №3 четвертокласників. Для моїх досліджень я вибрала тестування. Тестування складалося з двох питань: Перше питання для дітей. Друге питання для батьків з однієї дитини. Я розділила запитання до інтелектуального рівня дітей. Дослідження нашої мети по перше знання мобільності в рухливих іграх, та перевірка їх рухливої діяльності. Моя мета щоб довести батькам як вони хочуть задовільнити рухливі потреби своєї дитини.

Результати нашого дослідження успішно продемонстрували і підтримали мої гіпотези. Дослідження показало, що мотивація дітей до фізичних вправ відповідає їх віку, оскільки в цьому віці вони люблять і вимагають фізичних вправ. Хоча слід мати на увазі, що електронні пристрої також відіграють все більшу роль у повсякденному житті, важливо підтримувати цю існуючу мотивацію, щоб вона не могла замінити рух, і в цьому як батьки, так і вихователь відіграють велику роль в іграх. На закінчення в цій віковій групі все ще мало дітей, які ведуть менш активний спосіб життя, оскільки гра є їхньою основною потребою, інстинкт гри в них живе, і це служить для них джерелом радості.

FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM

- Arday L. (1999): *A testnevelés tanítása*, Korona Kiadó, Budapest
- Biróné Nagy E. (2004): *Sportpedagógia*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs
- Császári S. (1987): *Testnevelés tantárgy-pedagógiai olvasókönyv*, Budapesti Tanítóképző Főiskola
- Esztergályos J. (1992): *Oktatójátékok kisiskolásoknak*, Zalai Nyomda Rt, Zalaegerszeg
- Dobay B. (2007): *Az óvodai testnevelés alapjai*, Valeur Kft, Selye János Egyetem, Dunaszerdahely
- Dobay B. (2016): *Mozgásos játékgyűjtemény*, Selye János Egyetem, Dunaszerdahely
- Fehér A. (2006): *Játszunk? Természetesen!*, Pátria Nyomda Zrt, Budapest.
- Fodorné Földi Rita (1992): *Személyiségfejlesztés és konfliktusok a testnevelési játékokban*. In.: *Iskolakultúra* (2), 51-57.
- Horváth T. (2001): *Testnevelés kézikönyv*, Apáczai Kiadó, Celldömölk
- Istvánfi Cs. (2005): *Nevelés, testnevelés, sport*. Kalokagathia, 43. 1-2. sz. 15-26
- Josip L., Halasi Sz. (2013): *A mozgásos játékok elméleti és gyakorlati alapjai*, Szabadka, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanárképző kar
- Király T. – Szakály Zs. (2011): *Mozgásfejlődés és a motorikus képességek fejlesztése gyermekkorban*, Dialóg Campus Kiadó
- Krizsaneczné Németh E. (1979): *Játékos gyermektorna*, Franklin Nyomda, Budapest
- Kunos A. (1992): *Az óvodai testnevelési foglalkozások módszertana*, Tankönyvkiadó, Budapest
- Kovács Éva Tímea (2007): *A mozgásos játékok hatása a 9-10 éves gyerekek fizikai képességeinek fejlődésére*, Kolozsvár
- Magyar Gy. (1987): *Testnevelés és sport*, Vitéz János Római Katólikus Tanítóképző Főiskola, Esztergom
- Magyar Gy. (2002): *Testnevelésmódszertan*, Syryus Téka Kiadó, Csíkszereda
- Makszin I. (2002): *A testnevelés elmélete és módszertana*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs.
- Makszin I. (2014): *A testnevelés elmélete és módszertana*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs
- Maszler I. (2002): *Játépedagógia*, Comenius Bt, Pécs
- Nádasi L. (2001): *Motoros cselekvéses játékok az iskolai testnevelésben*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

- Pandurics I. (2001): *A testnevelés tanítása*, Korona Kiadó, Budapest
- Pásztory A. - Rákos E. (1998): *Sportjátékok I.*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Pinczés T., Nádas L. (2020): *Testnevelési játék téka nem csak pedagógusjelölt hallgatóknak*, Kapitális Nyomdaipari Kft, Debrecen
- Prisztóka Gy. (1998): *Testneveléstudomány. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs.*
- Salamon J. (1993): *A megismerő tevékenység fejlődéslélektana*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Sárvári G. (2001): *Egészségvédelem*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Tóth J., Kemény G., Sárközi A. (1996): *Mozgásképesség, egészségmegőrzés játékosan és tudatosan*, Kecskemét
- Uvacsek M. (2009): *Mozgástanulás, mozgáskészség*. In: Szatmári Z. (főszerk.), Sport,életmód
- Zakárné Horváth I. (2003): *Készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése*, Modinfo Kft
- Zrinszky L. (2002): *Neveléstudomány*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- O.M. Ващенко, В.М. Єрмолова, Л.І. Іванова, С.І. Операйло, Л.В. Романенко (2003): *Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня молодшого школяра*, «Абетка», Кам'янець-Подільський
- Bíró M., Juhász I., Széles-Kovács Gy., Szombathy K., Váczi P. (2015): *Mozgásos játékok*, Eger
- (https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/mozgasos_jatekok_5551e3be52c44.pdf?fbclid=IwAR1TYFTl0qZHyUmnE2gIq85HWA5siSVHPufJv_vqOz16kQPzHzpjEodo6ll4)
- Letöltés ideje: 2020.09.26.
- Cziberéné Nohel G. (2013): *Testnevelés tantárgy-pedagógia I.* (<http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Testneveles/index.html>) Letöltés ideje: 2020.09.20.
- Csányi T. (2016): *Motoros tanulás sajátosságainak pedagógiai aspektusa*. Műhely, Budapesti
- (http://acta.bibl.u-szeged.hu/28878/1/modszertani_048_001_011015.pdf) Letöltés ideje: 2020.09.23.
- Domokos M. (2013): *A testnevelés és sport tanításának elmélete és módszertana* (http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/testnevtan/index.html) Letöltés ideje: 2020.09.19.
- Pucsek J. (2009): *Edzéstudomány, sportismeretek III.* (http://www.csanadiiskola.hu/docs/sportjegyzet/Pucsek_Edz%C3%A9selm%C3%A9let.pdf)
- Letöltés ideje: 2020.09.10.

Torgyik J. : *Százarcú pedagógia*, 2015, Szeged, p. 479
(http://www.irisro.org/pedagogia2015januar/83DombiMariaAdrienn.pdf?fbclid=IwAR31g59I5AQ_i4hYhRRJKdWWnbAh8D2HNB4G2wM-o3QLkp4u4k0Bgm8p7vk) Letöltés ideje:
2020.10.10.

MELLÉKLET

Ábrák jegyzéke

1. ábra: A gyermekek mozgásos játékokhoz való hozzáállása	27
2. ábra: Gyermekek körében kedveltebb játékok	28
3. ábra: Mozgásos játékok játszásának gyakorisága	28
4. ábra: Családtagjaik sportolási rendszeressége	29
5. ábra: Közérzetük mozgás közben	30
6. ábra: Kedveltebb helyszínek a mozgásos játékok végzésére	31
7. ábra: Kinek a társaságában játszanak szívesebben	31
8. ábra: Iskolában leggyakrabban játszott játéktípusok	32
9. ábra: Együtt végzett mozgásos tevékenységeik gyakorisága	33
10. ábra: Gyermekek mozgásos tevékenységeinek gyakorisága	34
11. ábra: Kik ösztönzik gyermeküket a mozgásos játékok végzésére?	35
12. ábra: Milyen mozgásformát részesít előnyben a gyermekük?	36
13. ábra: Milyen céllal játszanak mozgásos játékokat a gyermekeikkel?	36

Kérdőív szülők számára Neme:

Életkora:

Melyik iskolában tanul a gyermeke? _____

1. Milyen gyakran edz/tornázik a gyermekével?

- rendszeresen
- néha
- egyáltalán nem

2. Milyen mozgásos tevékenységet végez a gyermeke?

- reggeli tornagyakorlatok/gimnasztika
- mozgásos játékok
- egyéb: _____

3. Milyen gyakran játszik mozgásos játékokat az Ön gyermeke?

- rendszeresen
- néha
- egyáltalán nem

4. Otthonukban van-e külön kialakított hely a mozgásra gyermeke számára?

- igen, van
- sajnos nincs

Ha igen, milyen jellegű? _____

5. Kik ösztönzik gyermeküket a mozgásos játékokra?

- szülők
- barátok
- Tv műsorok/sportműsorok

6. Ön hogyan motiválja gyermekét a testmozgásra/mozgásos játékokra?

- Rövid szöveges válasz: _____

7. Az Ön gyermeke mit részesít előnyben?

- mozgásos játékok a szabadban
- mozgásos játékok a házban
- számítógépes/telefonos játékok

8. Milyen céllal játszik mozgásos játékot gyermekével?

- szórakozási-nevelési céllal
- test általános fejlesztésének céljából
- egyéb: _____

Kérdőív gyermekek számára Nemed:

Betöltött éveid száma (Életkor):

Iskolád neve:

1. Fogalmazd meg a mozgásos játék fogalmát. Szerinted mi tartozik közé?

2. Mennyire szereted a mozgásos játékokat?

- nagyon
- kicsit
- egyáltalán nem

3. Inkább részt veszel a játékokban vagy inkább nézed?

- inkább játszom
- inkább nézem

4. Mozgásos vagy számítógépes játékot tartod előnyben?

- mozgásos
- számítógépes/telefonos

5. Hány alkalommal játszol egy héten mozgásos játékokat?

- naponta
- egy egyszer-kétszer
- egyszer sem

6. Van-e olyan családtagod, aki rendszeresen sportol?

- van
- nincs

Ha van, akkor mit sportol?

7. Milyen mozgásos játékokat ismersz? Sorolj fel néhányat közülük.

8. Hogy érzed magad mozgás közben?

- élvezem
- hamar elfáradok

9. Hol szeretsz játszani mozgásos játékokat leginkább?

- tornateremben
- udvaron/szabadtéren
- egyéb: _____

10. Kivel játszol szívesebben?

- egyedül
- társakkal/barátokkal
- egyéb

11. Iskolában milyen típusú mozgásos játékot játszottok?

- Népi játékok (énekes-táncos)
- Iskolai játékok (futó, fogó, váltóversenyek)
- Sportjátékok (kézilabda, kosárlabda, futball)

12. Milyen mozgásos játékokat ismersz, melyet az iskolában is szoktátok játszani?

Melyik a kedvenced közülük?

13. Ismered-e a következő mozgásos játékokat? - Tüzet viszek!

- Adj, király katonát!
- Kinn a bárány, benn a farkas.
- Tűz-víz-repülő
- Színcápa
- Érintő fogó
- Kakasviadal

- Fagyasztó dobó
- Kézilabda
- Röplabda

**Завідувачу кафедри
Біда Олені Анатоліївни,**

**здобувача вищої освіти
Хома Дженіфер Бейлівна
Початкова освіта
IV курс, денна форма**

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення «Про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті імені Ф. Ракоці II» від «30» серпня 2019 року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту і застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/ схожості в роботах здобувачів вищої освіти повідомлений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Інституту. Також надаю ЗУІ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Інституту надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

28.05.2021

Дата

Хома

Підпис

Bida Olena

tanszékvezetőnek

Homa Dzszenifer

**IV. évfolyamos nappali tagozatos
tanító szakos hallgatótól**

NYILATKOZAT

A II. Rákoczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2019. augusztus 30-án kelt tudományetikai szabályzatának pontjaival, amelyek szerint plágium felfedezése esetén a diplomamunka nincs védéshez engedve, megismerkedtem.

Tájékoztatást kaptam a plágiumszűrő rendszer használatáról, hozzájárulok a munkám ellenőrzéséhez és tárolásához az intézményi adatbázisban. Felhatalmazom az intézményt, hogy a munkámat ellenőrzés után felhasználhassák a plágiumszűrő program működésénél a további munkák ellenőrzésének folyamatában.

A munkát ellenőrzés céljából elektronikusan és nyomtatott formában is benyújtottam az intézménynek. Munkám elektronikus változata azonos a nyomtatott példánnyal.

2021. 05. 28

Dátum

Homa

Aláírás

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1007936749

Дата перевірки:
20.05.2021 00:09:03 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
20.05.2021 00:39:24 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: **Homa Dzszenifer**

Кількість сторінок: 39 Кількість слів: 9679 Кількість символів: 75241 Розмір файлу: 1.02 MB ID файлу: 1008027700

7.06% Схожість

Найбільша схожість: 2.51% з Інтернет-джерелом (<http://genius-ja.uz.ua/images/files/molnar-andreaszakdolgozat.pdf>)

7.06 % Джерела з Інтернету 68

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

..... Сторінка 41

17% Цитат

Цитати 59

Не знайдено жодних посилань

..... Сторінка 42

0% Вилучень

Немає вилучених джерел